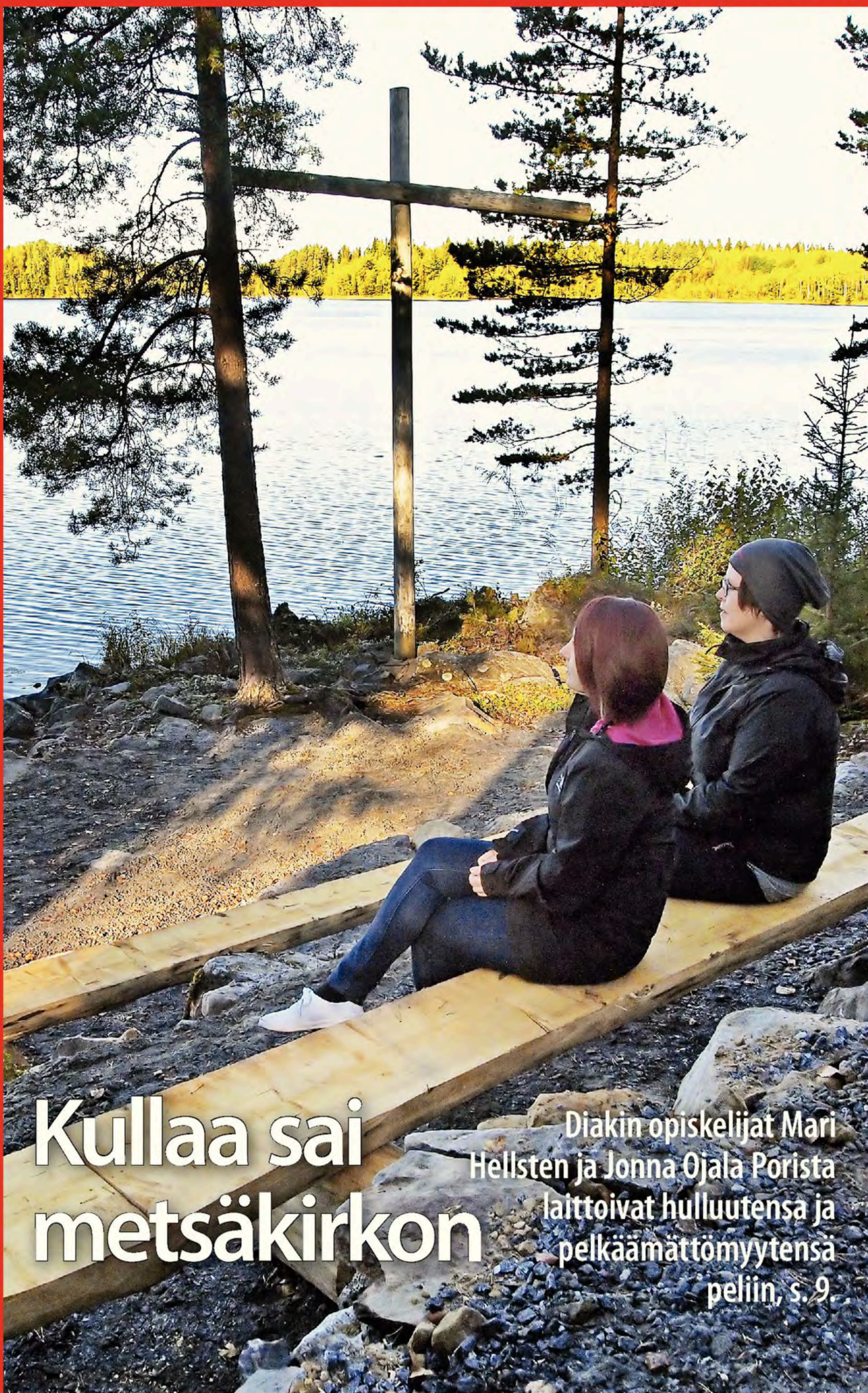

7/2016

Porin Kirkkosanomat

Pihlavan kirkon alttari korjataan s. 3. Reunamon perhe elää rennosti s. 4.

Kullaa sai metsäkirkon

Diakin opiskelijat Mari Hellsten ja Jonna Ojala Porista laittoivat hulluutensa ja pelkäämättömyytensä peliin, s. 9.

Retriittityöllä juhlavuosi s. 7. Teljän Kirjallisuuspäivät tulevat taas s. 8–9.

30.9.2016

Kirkko seuraa soten tekoa

Suomessa ollaan tekemässä laajaa sosiaali- ja terveysalan uudistusta. Vastuu palveluista siirtyy maakunnallisille sote-alueille.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko seuraa tarkasti sote-uudistuksen valmistelua. Asia on kirkolle tuttu. Kirkko oli luterilaisen ajan alkuvuosisaitoina pitkään mukana järjestämässä soteen kuuluvia palveluita.

Erityisesti diakoniatyössä järjestettiin sosiaalitoimeen liittyviä tukipalveluita. Myös kotisairaanhoidon palveluissa diakonissat olivat pitkään lähellä olevia tukihenkilöitä.

Tälläkin hetkellä monet ihmiset tarvitsevat tukea löytääkseen eri elämäntilanteessa avun itselleen. Esimerkiksi taloudellista apua tarvitsevat, sairaalahoidossa ja vaikeissa perhetilanteissa haetaan usein myös kirkolta tukea. Samoin monissa kirkon toimintamuodoissa saadaan eväitä elämään.

Kirkko on kiinnostunut ihmisistä ja heidän hyvinvointiaan. Siksi kirkkoa kiinnostavat erilaiset yhteiskunnan toimet elämän eri aloilla. Toivottavasti sote-ratkaisussakin ihminen on keskiössä ja toivottavasti kirkko löytää sote-Suomessa luontevan paikan kirkon sanomaan kuuluvan lähimmäisenrakkuudesta toteuttamiseen ja edistämiseen. Hyvää sote-syysyä!

KARI ERKKOLA

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@ev.fi

s u o j a t i e

Taivaallinen aulabaari

Osa Michelangelon freskosta Aadamin luominen

”Juicen tekstit osoittavat, että vaikka uskonto on meillä usein yksityisasia, sen kysymyksiä ja vaikutusta on vaikeaa ja tarpeetonta välttää jokapäiväisessä elämässä.”

Tänä syksynä tulee kuluneeksi kymmenen vuotta lauluntekijä, muusikko, kirjailija ja runoilija Juice Leskinen kuolemasta. Juicen kunniaksi Radioteatteri lähetti kesällä 20-osaisen radiokuunnelman *Juicen taivaallinen aulabaari*, joka kävi läpi taiteilijan elämää, sielunmaismaa ja totta kai musiikkia, joka on jäänyt elämään suomalaisen sielunmaismaan.

Juicen teoksissa usko(nno)lla on tärkeä osa, ja tätä vasten varmasti ymmärtääkin kuunnelman nimen – taivaallisesta odotusaulasta Juice katsoo retrospektiivisesti omaa elämäänsä ja laulujaan ja tapaa lukuisia henkilöitä, joiden kanssa keskustelua käydään. Hänen lauluissaan monesti kyseenalaistetaan, yritetään katsoa asioita laajemmin ja usein myös suoraan ärsytetään kuulijaa.

Tämä varmasti toimii pysäyttävänä ja ajattelemaan pistävänä tyylikeinona. Asioiden katsominen ja kuunteleminen eri näkökulmista vaatii avaraa mieltä ja valmiutta myöntää omien ajatusten mahdollinen epäjohtomukaisuus sekä se, että me ihmiset nyt vain joskus ajattelemme eri tavalla asioista.

Juicen tekstit osoittavat, että vaikka uskonto on meillä usein yksityisasia, sen kysymyksiä ja vaikutusta on vaikeaa ja tarpeetonta välttää jokapäiväisessä elämässä. Näin kenties siksi, koska se liittyy monesti suuriin kysymyksiin, joita Juicekin kirjoitti ja lausoi: elämän tarkoitukseen, kärsimykseen, onnellisuuteen, rakkauteen, toiseen ihmiseen suhtautumisesta, elämään ja kuolemaan, johonkin elämään ja ihmistä suurempaan.

Abdasmielisen on helppo loukkaantua

joihinkin Juicen teksteihin, mutta ne toimivat hyvinä peileinä itsellemme, parhaimmillaan haastavat pohtimaan omia näkemyksiä ja opettavat ymmärtämään toisenlaisia. Omaa jumala-kuvaa on hyvä haastaa ja ehkä myös kyseenalaistaa, jumala-kuva on kuitenkin eri asia kuin Jumala. Tämän opin Juicelta.

Olen tullut siihen tulokseen, että jumala on. Ei siitä sen enempää. -- jumala on, vaikka ei uskoisi (Juice Leskinen: Jumala on).

HEIKKI HESSO
KESKI-PORIN SEURAKUNTAPASTORI

i k k u n a p e n k k i

Elämää objektiivin läpi

Valokuvaaminen on joillakin ihmisillä verissä. Sen vain tuntee, halu juosta kameralta edestä kameralta taakse on automaatio, hallittava refleksi. Itse olenkin nuoresta asti viihtynyt kameralta nurjalla puolella. Ensimmäisellä omalla kamerallani, räikeän pinkillä filmikameralla, olin joukosta yleensä se, joka halusi räpsähtää tilanteita talteen. Asia vain paheni aina vuosien edetessä, kunnes viimeisimpien opiskelujeni aikana aloin viimein kunnolla ymmärtää sekä arvostaa pysäytetyn kuvan voimaa.

Oppimisen puolesta valokuvamuistini on aina auttanut minua. Jo nuoresta asti esimerkiksi kokeisiin lukiessani muistin helposti, että mikä tieto mistäkin kohtaa kirjan sivulta löytyy. Siitä oli vaivatonta hahmottaa minkä näköistä tekstiä kohdassa oli, ja niin sain vastauksia kysymyksiin. Toisin sanoen, silmäni toimivat kameralta tavoin, minkä vuoksi valokuvaaminen on varmaan tullutkin minun

ta aina luonnostaan. Mieleen painaminen ei kuitenkaan aina minulle riittä, sillä välillä koen suurta tarvetta vangita hetki juuri sellaisena kuin sen siinä koen. Kuinka usein olenkaan jossain ilman kameraani, huomaten ympäröineeni itseni tilanteella tai paikalla, jonka haluaisin kokea uudelleen. Tosin näin kameranäköä hädänpäin löytyy onneksi aina lähestä, mutta perfektiönistipuoltani se ei koskaan täysin tyydyttä.

Kiinnostukseni katsoa maailmaa linssin läpi, on muuttanut myös tapaani katsoa maailmaa ilman sitä. Välillä minun on vaikea keskittyä olennaisiin asioihin, niihin mihiin pitäisi. Näen aina jotain muuta, jotain mielenkiintoisempaa. Pieniä asioita, joidenkin mielestä niitä väärää, mutta itselleni ilon aiheuttajia. Esimerkiksi rumakin voi olla kaunis, kun asioita oppii katsomaan eri näkökulmista.

Valokuvaamisesta harrastuksena on toki hyötyäkin. Se vie lähelle ihmisiä, joiden kans-

Salla Kynäniemi

sa et ehkä muuten olisi tekemisissä, ja saatat jopa kuulla upeita elämäntarinoita siinä sivussa. Valokuvauksen avulla voit myös löytää aivan uusia paikkoja ympäristöstä, joita et olisi ilman hyvän kuvan ympäristöstä edes tiennyt olevan siinä. Itsensä voi siis hyvinkin löytää tilanteista, mihin ei olisi eksynyt ilman kuvaamisen tuomaa osaamista. Esimerkiksi aivanainen kameran räpeltäminen voi näyttää tien Ikkunapenkin äärelle, mielenkiintoisella työllä höystettyä.

SAJA KYNÄNIEMI
MA. TIEDOTTAJA 11.9. ASTI

Porin Kirkkosanomien

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Matti Kuhna. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815. **Internet:** porievl.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievl.fi. **Kustantaja:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itella posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Pirjo Teva, p. 040 880 4057. **Yksityistilaus:** 10 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 28.10.2016**

Rauhattomuus hautausmailla on lisääntymään päin

–Itse en ikinä ajaisi hautausmaalle polkupyörällä, sanoo porilainen Tuija Ilén poikansa haudalla Käppärän hautausmaalla.

Ilmiö: Terveiden autoilua ja pyöräilyä käytävillä näkee yhä enemmän, Pokemonista vain vähän haistaa.

Hautausmaiden rauhattomuudesta on muodostumassa entistä yleisempi puheenaihe myös Porissa. Esimerkiksi *Satakunnan Kansan* mielipidesivulla näkee silloin tällöin ärtynyttä tekstareita siitä, miten läheistensä haudoille tulleet ihmiset kokevat hautausmaiden käytävillä liikkuvat pyöräilijät ja autotiljat häiritsevinä.

Uutta tässä on se, ettei autoilussa tai pyöräilyssä ole kyse välttämättömästä työmaaliikenteestä tai liikuntavammaisista tai vanhuksesta, vaan keski-ikäisistä ja täysin terveistä ihmisistä.

Alatyylinen vastaus

Porilaiset **Martti Visavuori** ja **Tuija Ilén** ovat Käppärän hautausmaan vakiokävijöitä, sillä edellisen vanhemmat sekä jälkimmäisen äiti ja poika on haudattu sinne. Pariskunnan mukaan terveen pyöräilijän lisääntyminen hautausmaalla on alku- en selvästi näkyvin häiriötekijä.

— Joskus, kun kävin täällä nyt jo edesmenneen äitini kanssa, 40–50 ikävuoden välillä oleva naispyöräilijä viiletti ohi. Hän vastasi asialliseen huomautukseeni haistattelemaalla, Ilén kertoo.

Hän itse ei koskaan pyöräilisi haudoille. Visavuori puolestaan ihmettelee sitä, miten aivan terveetkin ihmiset ajavat autoilla haudoille. Silti kummatkin ovat samaa mieltä siitä, että pyöräilijät ovat suu-

rin ongelma. Sen sijaan Pokemon-villityksen vallassa olleet eivät ole hautausmaalla aiheuttaneet häiriöitä.

Käppärän hautausmaan ylipuutarhuri **Sari Salow** on itse saanut huomata, että haudoille autoilla tulevat eivät ota vastaan asiallista kritiikkiä.

— Ja jos tällaisille kulkijoille menee sävyisesti huomauttamaan asiasta, saa heiltä vastaansa aimo ryöpytyksen.

Sulkuporteista apua

Paitsi Käppärässä, Porin seurakuntayhtymän alueella autoilumio on ollut nousussa myös metsähaudausmaalla ja Noormarkussa. Salowin mukaan ongelma on paremmin hallinnassa sellaisilla haudausmailla, joiden sisääntuloa voidaan säädellä sulkuporteilla.

— Ylipäätään hyvä kysymys on se, miten poistaa ns. turha liikenne hautausmailla. Tähän kysymykseen ei itselläni ole vastausta.

Hän arvioi, että huonon käytöksen lisääntyminen hautausmailla on ollut nähtävillä kaikkialla maassa erityisesti viiden viimeisen vuoden aikana. Joku voi vaikkapa hurrata autollaan hautausmaalla ohitse pysähtymättä.

— Aika tietysti muuttuu ja me ihmiset sen mukana. Silti itse kunkin olisi hyvä mennä peilin eteen ja miettiä omia vaikuttimiaan. Aina on hyvä pitää mielessä esimerkiksi se, että läheistensä haudoilla käy suuri määrä herkässä mielentilassa olevia ihmisiä.

Ei kielletty koirilta

Keskustelua on vuosien aikana käyty myös hautausmaiden koirakurista. Osaa saattaa

loukata se, jos ulkoiluttava koira lorauttaa puumerkkinsä jollekin hautakivelle.

— Eduskunnan oikeusasiamies on kuitenkin jossain vaiheessa ottanut sen kannan, että hautausmaat ovat julkisia alueita, joissa voi ulkoiluttaa koiraa, Salow sanoo.

Taanainen Pokemon-buomi näkyi myös hautausmailla lasten ja nuorten lisääntyneenä läsnäolona, mutta on koulujen alkamisen seurauksena jo laantumaan päin. Salowin mukaan he eivät olleet häiriöksi ainakaan Käppärässä, vaikka ovatkin voineet ärsyttää joitakuita.

— Toki en pysty sanomaan, mikä täällä on tilanne iltaisin, jolloin työntekijäme eivät ole paikalla.

KUVA JA TEKSTI MATTI KUHNA

Fakta

Hautausmaiden rauhasta

- Hautausmaat ovat järjestyslakien alaisia. Järjestyslaki koskee yleisesti käytettäviä paikkoja riippumatta siitä, kuka paikat omistaa.
- Järjestyslain rikkomisesta yleisimpiä seuraamuksia ovat sakko, rikesakko ja huomautus.
- Hautausmailla liikuttaessa on aina hyvä muistaa, että siellä voi olla liikkeellä herkässä mielentilassa olevia ihmisiä.
- Koiria saa eduskunnan oikeusasiamiehen antaman ratkaisun mukaan ulkoiluttaa hautausmaalla, koska kyseessä on julkinen paikka.

Perheneuvonnassa tilapäisiä virkajärjestelyjä

Sairaalapastori Eeva-Riitta Koivisto on siirretty Porin yhteisen kirkkoneuvoston päätöksellä määräaika-

sesti syyskuun alusta perheneuvojan virkaan aina ensi vuoden toukokuun loppuun saakka. Hän hoitaa kyseisen ajan perheneuvoja Eija Liimataisen palkatonta virkavapaata.

Koivistolta vapautuvia sairaalapastorin tehtävät jaksavat tämän väliajan keskenään tasan pastorit Maria Ollila ja Anne Sippola.

Suvila jatkaa hallinnon johdossa

Porin seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön päällikkö **Jari Suvila** jatkaa määräaika-

talous- ja henkilöstöpalveluiden päällikön virassa koko ensi vuoden.

Samalla hän hoitaa yhteisen seurakuntatyön päällikön virkaa.

Porin yhteinen kirkkoneuvosto päätti asiasta kokouksessaan elokuussa.

Verokertymä on aikataulussa

Porin seurakuntayhtymässä oli verotuloja ja valtionrahoitusta kertynyt kesäkuun loppuun mennessä yhteensä vajaat 9,3 miljoonaa euroa. Toteutuma on 57,5 prosenttia koko vuoden talousarviosta.

Vuoden alkupuoliskolla tuloja on kertynyt 110 000 euroa viime vuoden vastaavaa aikaa enemmän. Prosentuaalisesti se on 1,2. Toisaalta ansio- ja pääomatulojen kertymä on laskenut puoli prosenttia.

Porin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee toteutunutta kokouksessaan elokuussa.

Ensi vuodelle alijäämäinen budjetti

Porin seurakuntayhtymän ensi vuoden budjetti laaditaan huhtikuussa hyväksyttävien laadintaperusteiden mukaisesti. Tältä pohjalta ennakoituna tulos on enintään -811 000 euroa, kun esimerkiksi viime vuoden tilinpäätöksen loppusumma oli 605 000 euroa. Erojen taustalla ovat eritoten muutokset verotuloihin ja henkilöstömenoissa.

Porin yhteinen kirkkoneuvosto merkitsi asian tiedoksi kokouksessaan kesäviikkona. Lopullisesti ensi vuoden budjetti on määrä hyväksyä kirkkovaltuuston kokouksessa 30. marraskuuta.

Kirkollisveroprosentti jäämässä ennalleen

Porin yhteinen kirkkoneuvosto esittää lokakuussa koontuvalle kirkkovaltuustolle, että seurakuntayhtymän tuloveroprosentti pysyisi myös ensi vuonna nykyisessä puoleksatoista.

Ensi vuoden talousarvion kehystavoite on verotulojen pysyminen kuluvan vuoden tasossa. Viime vuoteen nähden niihin ennakoitua 2,1 prosentin laskua. Alustavassa lähipuosten taloussuunnitelmassa esitetään lisäksi, että kyseinen tuloveroprosentti kattaisi myös vuodet 2018–2019.

Seurakuntayhtymän tuloveroprosentti on pysynyt samana jo vuodesta 2013, jolloin se nostettiin nykyiselle tasolle 1,4:stä.

Kahdeksan haki Keski-Porin kappalaiseksi

Keski-Porin seurakunnan kappalaiseksi haki 9. syyskuuta umpeutuneeseen määräaikaan mennessä yhteensä kahdeksan henkilöä. Yksi ei halua nimeään julkisuuteen, jonka lisäksi kaksi hakijoista ei täyttä viran edellyttämiä kelpoisuusehtoja.

Muut viisi hakijaa ovat Turun tuomiokirkkoseurakunnan vs. kappalainen **Tiina Honkasalo**, Länsi-Porin seurakunnan seurakuntapastori **Jussi Kärmelä**, Rauman seurakunnan seurakuntapastori **Ilkka Riikimäki**, Porin Teljän seurakunnan seurakuntapastori **Seppo Sattilainen** sekä Porin Teljän seurakunnan kappalainen **Pasi Virta**.

Virta tuli avoimeksi, kun kappalainen **Antero Virtanen** irtisanoutui virasta 1.3.2017 lukien eläkkeelle siirtymisen vuoksi.

Oikaisu

Viime Kirkkosanomien sivulle 16 oli eksynyt nimivirhe. Raahan kanttori on **Jouni Pietiläinen**, ei Penttiläinen, kuten jutussa erheellisesti todettiin.

Reunamoilla eletään rennosti

Porilaiset Jaana ja Matti Reunamo ovat huomanneet, että onnen aineksiin ei ihmeitä tarvita. Tärkeintä on yhdessäolo ja pienet arjen hetket. Elämää ei myöskään kannata puhki suunnitella.

Jaana ja Matti Reunamo menivät naimisiin Ulvilan kirkossa vuonna 2004.

— Koska siellä oli lyhyin käytävä, Jaana nauraa.

Siihen mennessä oli jo kuljettu kymmenenvuotinen taival yhdessä. Esikoinen Juha oli vuoden vanha. Sitten syntivät Pyry, Eero ja Aada – neljä lasta viiden vuoden säteellä.

Tyttären tulo veljessarjan jatkeeksi oli hämmästyttävä kokemus. Vanhempien kertoman mukaan neiti on niin temperamenttinen, että siinä paketissa on ”enemmän kuin seitsemän poikaa”.

Ruuhkavuosina ei apua juuri pyydetty. Jaanan äiti sairasti rintasyöpää ja Mattin vanhemmat olivat kuolleet.

”Mihin sun äiti lähtee sunnuntaisin?”

Jaana ja Matti elivät railakkaan nuoruuden ”kaikkine hölmöilyineen”. Irrottelun kaipuuta ei enää ole. He alkoivat seurustella, kun Jaana oli neljäntoista ja Matti viidentoista.

— Muuten, mihin sun äiti lähtee aina sunnuntaisin? kysyi Jaana Matilta seurustelun alkuaikoina.

— Eihän sitten jätä mua jos kerro, hän vastasi epäroiden Jaanalle, joka oli silloin punkkari.

— No enhän mä sun äitis kanssa seurustele, tokaisi Jaana.

Ja niin selvisi, että äiti kävi viikonloppuisin esikoislastiolaisten rukoushuoneella. Tieto vakaumuk-

sesta ei saanut Jaanaa pakittamaan.

Matti oli ollut kahden kuukauden ikäinen, kun isä oli kuollut. Yksinhuoltajaidin vastuulle oli jäänyt seitsemän lasta.

— Matin äiti pyysi minuakin tulemaan joskus rukoushuoneelle. Vastasin, että enhän minä tämän näköisenä voi tulla. Enkä laita hametta! Mutta hän sanoi, että saan tulla juuri omana itsenäni. Hän oli liberaali ajattelija, muistelee Jaana lämmöllä.

Sitten tulikin vaihe, jolloin Jaana kävi ”ruksalla” keittelemässä kahvia.

lhana, kamala vanhemmuus

— Nykyisin lapsia pidetään turhan avuttomina. Vastuulta säästetään aivan tarpeettomasti, toteaa Matti, jonka kotona kaikki joutuivat tekemään töitä.

On muitakin asioita, joilta lapsia ei hänen mielestään tarvitse säästää.

— Minusta on omituista, jos lapsia ei haluta viedä hautausmaalle. Olen pienestä pitäen käynyt hautausmaalla, koska isäni on siellä. Se ei ole millään tavalla pelottava paikka.

Myös perhepäivähoitajana työskentelevä Jaana kävelee usein hautausmaalla, niin hoito- kuin omienkin lastensa kanssa. Hän kokee, että miljöönä on rauhoittava kaiken ikäisille.

Entä millaista on olla vanhempi? — Hankalaa. Siinä joutuu tuottamaan paljon pettymyksiä, jotta lapsista kasvaisi aikuisia eikä jätti-

”Siinä kohtaa kun järki loppuu, on katsottava ylöspäin.”

Matti Reunamo

mäisiä hemmoteltuja vauvoja, vastaa Matti.

— Mukavaa ja haastavaa, surullista ja hauskaa, vastaa Jaana.

Hän kuvailee tunnetta, mikä hänet valtasi, kun hän ensi kertaa piti esikoista sylissään synnytyssalissa.

— Tuntui, että päälleni paiskattiin jättimäinen paino: ”Sinä olet vastuussa tästä lapsesta”. Se oli karmeaa. Valtava kauhu.

Jaana kokee kuitenkin ajan saatossa kasvaneensa siihen, että hänellä on perhe.

Nyt Jaana ja Matti tuntevat olonsa ontoksi, jos lapset eivät ole kotona.

Rennosti hetki kerrallaan

Reunamot eivät pidä kalenterielämästä. He elävät vapaa-aikaansa fiilispohjalta. Vieraita käy lähes päivittäin, kaffepannu porisee.

— Eräänkin kerran putkahti kolme perhettä peräjälkeen. Viimeiset kysyivät, mitkä kemut täällä on, kun tupa on täynnä. Ei mitkään, näin me eletään. Ja monesti itsekkin mietitään, kenen luo tänään lähettäisiin kahville, nauravat Jaana ja Matti.

Lapsille ei tuputeta kalliita elä-

myksiä. Perhe viihtyy esimerkiksi sohvalla vierä vieraissa jutellen. Monesti lasten kaveritkin tulevat kailoon istuskelemaan.

Jaana ja Matti eivät usko kalliiden extreme-elämysten tenhoon.

— Esimerkiksi matkoista lasten mieliin jäävät lähinnä pienet hasut sattumukset, jos tapahtuu jotain odottamatonta. Jos vaikka ajetaan harhaan, mieltii Matti.

Kesäisin perhe purjehtii.

— Tuulen mukana kulkee ja pääsee paikkoihin, joihin ei muuten pääsisi.

Reunamoilla kaikesta saa puhua, mutta samaa mieltä ei tarvitse olla.

— Ei tämä niin ruusuista ole. Väillä tapellaankin. Ruusuista ei ole muuta kuin facebookissa ja instassa, hymähtää Matti.

Entä mitä Jaana ja Matti toivovat lapsilleen?

— No ihan kaikkia niitä hölmöilyjä ei tarvitsisi tehdä, mitä me teimme. Säästyimme pahimmalta, mutta nykyisin riskit ovat isommat, toteaa Matti.

Hän uskoo korkeampaan voimaan.

Jaana kertoo painineensa usein miksi-kysymysten parissa suhteessaan Jumalaan.

— Mutta siinä kohtaa kun järki loppuu, on katsottava ylöspäin, toteaa Matti Reunamo.

TEKSTI JA KUVA:
KUKKA-MAARIA CLEVE

Reunamon perheessä tärkeintä on läsnäolo ja läheisyys. Kuvassa vasemmalta Eero, Pyry, Jaana, Aada, Matti ja Juha.

Asunnottomien yö

tulee jälleen

Asunnottomien yötä vietettiin Porissa ensimmäisen kerran vuonna 2002.

Usean toimijan voimin köyhyyttä ja asunnottomuutta vastaan Porissa 17.10.2016.

ASUNNOTTOMIEN YÖ

Onko Porissa köyhiä ja asunnottomia? On ainakin niiden mielestä, jotka ovat olleet ja ovat nytkin paikallista YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen päivän ja asunnottomien yö -tapahtumaa toteuttamassa. Jatkokesymys onkin, kuuluuko köyhien ja asunnottomien ääni valtakanteissa? Heitä siis on ja äänen kuulumisen tarvitsee vahvistusta. Tätäkin ajatellen YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen päivä ja asunnottomien yö -tapahtuma.

Tapahtuma kytkeytyy kansainväliseen köyhyyden ja syrjäytymisen vastaiseen toimintaan. YK:n yleiskokous joulisi 22.12.1992 lokakuun 17. päivän köyhyyden poistamiseksi. Lokakuun 17. päivän määrääminen köyhyyden ja syrjäytymisen vastaiseksi perustui 17.10.1987 Pariisin Ihmisoikeuksien (ent.Trocadero) aukio-lla Isä Joseph Wresinskin suurelle yleisöjoukolle pitämään puheeseen köyhistä ja syrjityistä.

Porin toimintojen alkuajalla Pormestarinluodossa ”Pienen suuri ääni” -tapahtuma juhlisti päivän kymmenvuotistapahtumana. Siinä oli esillä tapahtuman järjestäjien suomentama mainittu Isä Wresinskin puhe.

YK:n köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen päivän ja asunnottomien yö -tapahtumat käynnistyivät Porissa 17.10.2002 Vapaaehtoistoiminnan

Keskus Liisassa, elokuvakeskuksessa ”Mies vailla menneisyyttä” ilmaisnäytännönä ja Mikonkatu 21:ssä Porin seudun työttömien, ev. lut. seurakuntayhtymän diakoniatyön ja Elämäntapahtumien yhteistyönä.

15. kerta Porissa

Tänä vuonna on Porissa toteutuksessa 15. vuosikerta. Tapahtuma toteutuu eri puolilla kaupunkia sekä pienempinä köyhyyden ja syrjäytymisen teemalla että avoimena yleisötilaisuuksina.

Tapahtumaan on Suomessa valtakunnallisesti liitetty vuodesta 2002 kansallinen asunnottomien yö. Pori lähtiä toteuttamaan tapahtumaa vuonna 2002, liitettiin siihen mukaan asunnottomien yö -teemaan kytkeytyvänä asumiseen liittyvät pulmat.

Toimijat eivät ole tulleetkaan tarpeettomiksi, koska asunnottomia ja elintarvikkeiden jakamisen tarpeita kaikesta huolimatta on Suomessa on noin 700 000 köyhyyserajan alla ja toimeentulotukea tarvitsevien määrää alkaa lähennellä puolta miljoonaa. Köyhyyden murheellista kuvaa vahvistaa se, että meillä on noin 120 000 köyhyyden puristuksessa olevaa lasta ja tulevaisuuteen heijastuvana piirteinä on alkanut vahvistua sukupolvelta toiselle periytyvä huono-osaisuus, jossa köyhyys on kes-

keinen tekijä.

Porin nyt 15. tapahtuma on lähtökohdiltaan perinteitä kunnioittava, sillä tänä vuonna on mukana tapahtuman käynnistäneitä ja muita usean vuoden mukana olleita toimijoita. Pormestarinluodon ”Pienen suuri ääni” -toteutuksessa oli mukana Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoita, ja jälleen tänä vuonna sieltä on opiskelijaryhmä mukana. Aloitettaessa toiminnassa ollut ruokapankki jakoi ruokakasseja ja kun leipäjonotkin ovat asettuneet jäädäkseen, niin nykyiset avustusten antajat ja ruuanjakajat ovat köyhyyden lievityksessä edelleen olennainen.

Köyhyydestä ja asunnottomuudesta on sekä julkisuudessa että muutoinkin yksinkertaistettuja mielipiteitä ja mielikuvia, jotka tarvitsevat selkiytymistä. Vuosien aikana Porin tapahtumassa on sekä ulkopuolelta pyydettyjä paikallisten asiantuntijoiden ja päättäjien voimin avattu muuttuvia köyhyyden ja asumispulmien olemusta. Tapahtuma on myös liikkunut Porissa eri alueilla ja paikoissa.

Ohjelma rakentumassa

Toteutus on tänäkin vuonna useiden järjestöjen ja toimijoiden yhteistyönä. Päivällä on teemaan liittyvää asiaa eri kohtaamispaikoissa ja toimi-

pisteissä niiden päivittäisessä toiminnassa.

Päivän tapahtuma on Porin Sininauhan toteuttama Eetunaukiolla kello 11–14 välisenä aikana. Ohjelmassa on haastattelut kokemusasiantuntijia, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Diana Bergroth-Lampinen** (sd.), kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Juha Vasama** (kok.) ja asumisneuvoja **Petri Ahonen** sekä **Make Tommila** esiintyy.

Toinen päivään liittyvä tapahtuma on Pormestarinluodosta liikkeelle lähtevä soitokulkue, joka matkalla voi pysähtyä yliopistokeskuksen edessä ja torilla. Liikkeelle lähtö on kello 16.30 ja tulo Mikonkadulle 17.40, jolloin siellä on tapahtuman avaus. Mukaan tulee Diakin opiskelijaryhmä.

Illan tapahtuma alkaa asunnottomien yö tapahtuman perinteen mukaisesti kello 18 Porin seudun työttömien pihassa Mikonkatu 21:ssä. Ilta jatkuu päättäjien ja muiden puheenvuorojen sekä ohjelman merkeissä. Tarjolla on Elämän Elik-siiri ry:n tuottama hernekeitto ja kahvia. Päättäjistä on kutsuttu mukaan virkamiehiä ja Satakunnan kansanedustajia.

Illan ohjelma tarkentuu syyskuun aikana ja siitä tiedotetaan eri tiedotuskanavilla kuten muustakin käytännössä.

HEIKKI KEMPPAINEN

Auta maattomia, torju köyhyyttä ja nälkää.

Lahjoita tekstiviestillä **Tasaus10 (10€)** numeroon **16155** tai verkossa **www.tasaus.fi**

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Kerätyt varat käytetään vuosien 2016–2018 aikana Suomen Lähetysseuran ulkomaantyöhön.

TASAU.S.FI
KATKAISE KÖYHYYS

Täydellistä hautausalan palvelua. Kuljetukset kalkkialle. Muistotilaisuudet, sidontatyöt.

Puh. (02) 635 1160
Vesa Viitala 050 569 3653

Hautausseurasta
ANJA VIITALA OY
Uusikoivistonie 40, PORI

Ilmoitusmarkkinointi
Jaana Mehtälä
041 454 6594
jaana.mehtala@kotimaa.fi

KAIKKEA KIVAA KOTIIN KEITTIÖTUNING
WWW.KEITTIOTUNING.FI

HAUTAKIVET
YM. KIVIALAN TYÖT SUORAAN KIVIEISTÄMÖLTÄ KYLÄSAARESTA
AK-KIVI
Kivieistämöntie 39, 28760 Pori
puh. 02-6486075 www.ak-kivi.fi

Diakoniatöiden Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10	(02) 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5	(02) 538 9090
Harjavalta, Harjavallankatu 15	(02) 674 1505
Luvian Kukka	(02) 558 1364
Noormarkun Kukkapuoti	(02) 548 4074
Kukkakauppa Merihelinä, Merikarvia	044 373 6046

Rantasen HAUTAUSTOIMISTO
Läpöpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 www.rantashautausseura.fi

SATAKUNNAN HAUTAUSTOIMISTO
Satakunnan Hautausseura Oy
Eteläpuisto 19, 28100 Pori
p. (02) 6415 131
(24h) 045 1334 840
www.satakunnanhautausseura.fi

Retriiteille on tilausta, monimuotoisuus lisääntymässä

Maa- ja maailmantilanteen turvattomuus lisää sisäisen turvallisuuden tarvetta.

Tässä ajassa on paljon epävarmoja elementtejä, eikä turvallista maailmankokoa oikein tunnu löytyvän mistään. Samaan aikaan epävarmuus myös ihmisen henkilökohtaisessa elämässä on kasvussa esimerkiksi työelämän muuttuessa vuoksi.

— Kun ulkoinen turvallisuus menee, ei sitä voi sinällään korvata millään vastaavalla, vaan ratkaisuksi on haettava sisäistä turvallisuutta. Retriitit ovat hyviä työkaluja tähän tarkoitukseen, toteaa Hiljaisuuden Ystävät ry:n toiminnanjohtaja Sirkka-Liisa Raunio Helsingistä.

Hän korostaa sitä, että hengellisen elämän kantaviin rakenteisiin kuuluva rukous liittyy hiljaisuuteen, retriitin keskeiseen elementtiin, eikä rukous hiljaisuudessa ole enää suoritus, vaan tilanne, jossa kuunnellaan Jumalaa.

Uusia vaihtoehtoja

Hiljaisuuden retriitit jatkuvat, mutta hiljaisuuden viljelyn muodot kehittyvät. Hiljaisuuden retriitit ovat Raunio mukaan viikonlopun kestäviä vetäytymispaikkoja esimerkiksi työssä väsyneille.

Nyt niiden ohkeen kehitetään hiljaisuuden muotoja, jotka ovat lähempänä ihmisten omaa arkipäivää ja samalla myös hinnoitellaan edullisempia.

— Yksi vaihtoehto on se, että retriitit olisivat ulkoisesti vaatimattomampia ja esimerkiksi ruoat yhdessä tehtyjä. Näin korostettaisiin yhteisöllisyyttä ja halpuutta.

Sirkka-Liisa Raunio

Arkiretriitit olisivat Raunio mukaan yksi vaihtoehto. Osallistujat lupaisi rukoilla itse tykönsä 20–30 minuuttia päivässä kuuden viikon aikana ja yhteisiä kokouksia olisi yhtenä iltana kerran viikossa. Näin retriitti olisi vahvasti läsnä jokaisen arjessa.

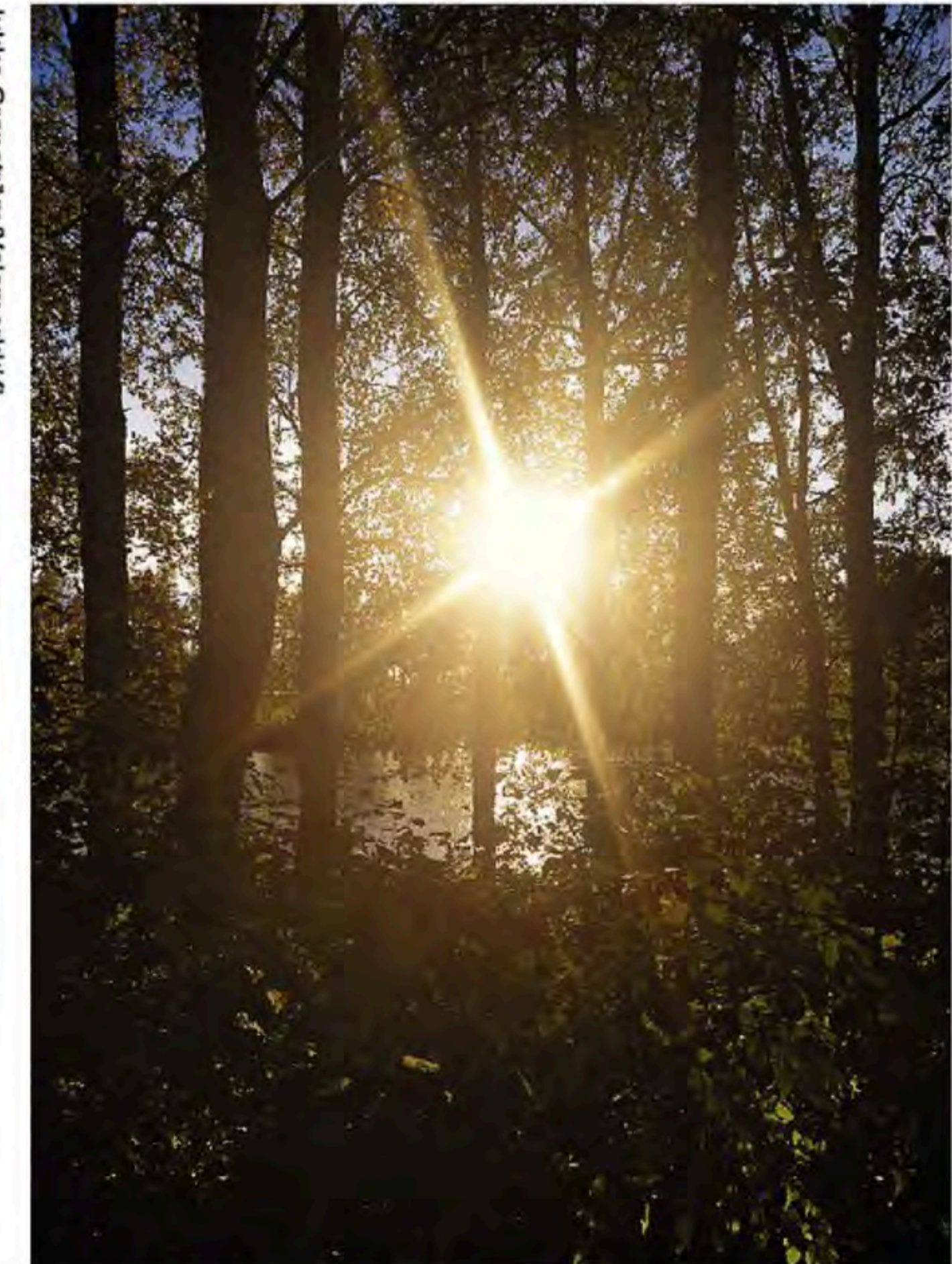
Muina retriitin toteuttamisen vaihtoehtoina Raunio mainitsee pyhiinvaelluksen sekä ns. kehon rukouksen, jota voi toteuttaa vaikka tanssina tai liittäen rukoukseen liikettä.

Vaikka retriitit ovat määrällisesti olleet vähentymään päin, on niiden tilastointi käytännössä mahdollista siks, että järjestäviä tahoja on niin monia.

Pyhiinvaellukset yleistyvät

Hiljaisuuden Ystävät syntyi aikanaan retriittien edistämiseksi Suomessa.

— Nyt emme silti enää ole pelkäämässä retriittien asialla, vaan ylipäätään haluamme myös edistää

Retriiteille on edelleen paljon tilausta. Niiden muoto on hiljalleen uusiutumassa.

kristillistä spirituaalisuutta eli hengellistä elämää, Raunio toteaa. Hänen mukaansa ulkomaiset trendit eivät automaattisesti sovellu Suomeen, vaikka esimerkiksi pyhiinvaellukset eri muodoissaan ovatkin yhtenä spirituaaliteetin muotona meillä hiljalleen yleistymässä.

MATTI KUHNA

”Retriitit ovat hyviä työkaluja sisäisen turvallisuuden vahvistamiseksi.”

— Sirkka-Liisa Raunio
Hiljaisuuden Ystävät ry:n toiminnanjohtaja

Hengellisiä suuntaviittoja sekavuuden keskellä

Retriitit sopivat hyvin luterilaiseen spirituaalisuuteen, vaikka jälkimmäisellä on paljon muitakin ulottuvuuksia, arvioi Itä-Suomen yliopiston teologian osaston systemaattisen teologian professori Antti Raunio.

— Retriittien tarkoituksena on se, että arjen ja työn vastapainoksi voi tarvittaessa vetäytyä hiljaisuuden keskelle. Luterilaisen spirituaaliteetin tarkoituksena ei olekaan pelkäämistä, vaan että minulla olisi helpompaa, vaan että voisin suuntautua kohti muita ihmisiä.

Samalla Raunio korostaa, että luterilainen spirituaaliteetti ei ole sellaista hengellistä harjoitusta, jossa ihminen yrittää hankkia itselleen Jumalan hyväksynnän. Päinvastoin, harjoitusta tarvitaan siihen, että uskotaan Jumalan armon ja hyväksynnän. Tämä on mahdollista, koska Kristus itse toimii ihmisessä synnyttämällä uskoa ja rakkautta.

Ajan kuluessa luterilainen spirituaaliteetti on muuttunut paljon. Aivan alkuperäisessä muodossaan se sai aikanaan vaikutteita muun muassa saksalaisesta mystiikasta.

Antti Raunio

— Aivan mistään muotilmiöstä ei edelleenkaan ole kyse, vaikka asia on nyt taas hieman enemmän pinnalla. Nykyisessä hämmäntävässä maailmantilanteessa luterilainen spirituaaliteetti kristillisen hengellisen elämän muiden muotojen rinnalla tarjoaa muun muassa suunni- maan kaikenlaisen sekavuuden ja ristiriitaisen vaikutteen keskellä, Raunio tähdentää.

Porin seurakuntien retriittityöryhmän 10-vuotisjuhlaseminaari pidetään uskonpuhdistuksen muistopäivänä Teljän kirkossa su 16.10.2016 klo 14.00 alkaen. Itä-Suomen yliopiston teologisen osaston systemaattisen teologian professori Antti Raunio luennoi luterilaisesta spirituaaliteetista ja Hiljaisuuden Ystävät ry:n toiminnanjohtaja Sirkka-Liisa Raunio luennoi aiheesta ”Mitä on hiljaisuuden ja rukouksen anti tämän päivän satakuntalaiselle.”

Fakta

Retriitit

- Ovat vetäytymisen ja hiljentyneen areenoita, jotka ovat perinteisesti kestäneet yhden viikonlopun.
- Rantautuivat Suomeen 1980-luvun alkupuolella.
- Retriittien huippuaika olivat vuodet 1990–2000.
- Valtaosa retriittien kävijöistä on naisia.
- Pori on Suomessa ensimmäinen seurakuntayhtymä, jossa retriittien toteuttamista varten on perustettu erityinen työryhmä.

Lähde: toiminnanjohtaja Sirkka-Liisa Raunio

Kirkkosanomoihin tulee palautemahdollisuus

Uudistuva *Kirkkosanomat* alkaa tästä lähtien ottaa vastaan myös lukijapalautetta. Porin seurakuntayhtymän verkkosivuille on sijoitettu viestinnän yhteyteen nettilomake, jossa lukijat voivat kommentoida lehteä ja siihen liittyviä toiveita.

Samassa yhteydessä lukijoilla on myös mahdollisuus lähettää lehden tekijöille uutisvinkkejä kiinnostavista aiheista.

Yhteislaulu-tilaisuuksien sarja

Länsi-Porin seurakunnassa alkaa uusi musiikkiprojekti, jonka puitteissa järjestetään yhteislaulu-tilaisuuksien sarja.

Ajatuksena on laulaa Suomen Kirkkomusiikkiliitto ry:n julkaisemasta uudesta lauluviikkosesta yhteen ääneen suomalaisia hengellisiä lauluja.

Toteutus on samanlainen, kuin Kauneimmat Joululaulut-tilaisuuksissa, joissa lauluja lauletaan toivomusjärjestyksessä.

Mukana on kirkkokuoro, johtaa Leelo Lipping. Kuoro toimii myös esilaulajana. Laulut säestää kanttori Sakari Salminen.

Hengellisiä toivelauluja -tilaisuu- det pe 21.10. klo 18 Lattomeren kirkol- la ja 11.11. klo 18 Pietäniemen seurakun- tatalolla.

Lähtevierailuja Keski-Porissa

Keski-Porin seurakunta saa lokakuu- sa vierakseen kahdet eri nimikko- lähetit. Nimikkolähetien työkaudet ovat päättyneet, ja he ovat palanneet Suomeen.

Etiopian lähetti Taina Taskila vie- railee Porissa lokakuun 4.–6. päivä. Hänellä on paljon kerrottavaa pitkältä työkaudeltaan. Yleisötilaisuus järjes- tään tiistaina 4.10. klo 17 Porin seura- kuntakeskuksen toisessa kerroksessa.

Senegalissa toiminnut lähteväpari- kunta Teija ja Raimo Laine ovat Po- rissa 15.–19.10. Heitä voi kuulla 16.10. Keski-Porin messussa klo 10 sekä Por- mestarinluodon seurakuntakodissa klo 14. Ma 17.10. klo 18.30 he ovat tavat- tavissa Porin seurakuntakeskuksen lä- hetyspiirissä ja vielä ti 18.10. klo 17 Po- rin seurakuntakeskuksessa seurakun- ta-aktiivien tilaisuudessa.

Nimikkolähetitoimintaan liittyy seurakuntavierailuja työkauden pää- ttyttyä.

Raamattuviikonloppu Teljässä

Väinölan kirkossa järjestetään Raamattukurssi viikonloppuna 28.–30. lo- kakuuta. Teemana on ”Elävä ja voi- mallinen sana – mitä Raamattu meil- le merkitsee?”

Viikonloppuun opetus alkaa perjan- taina 28.10. klo 18 aiheella ”Salattu Ju- mala ja Raamattu”.

Lauantaina 29.10. klo 10.30 jatke- taan aiheella ”joka on puhunut pro- fheetojen kautta”. Ruokailun jälkeen klo 13 kuullaan opetus ”Erämaa kuk- kii – mitä Jumalan sana vaikuttaa?”, ja klo 14.00 ”Kirkko vai Raamattu?”. Kahvien jälkeen klo 15.30 kuullaan vielä opetus ”Riittääkö Raamattu?” ja klo 16.30 ”Sidottu ja vapaa”.

Sunnuntaina 30.10. klo 14.30 on vuorossa viimeinen opetus otsikol- la ”Elävä ja voimallinen sana”. Klo 16 vietetään vielä messua.

Opettajina Johan Helkkula, Mar- kus Malmivaara ja Jarkko Willman. Järjestää Porin Teljän seurakunta ja Evankeliumiyhdistys.

Kesät talvet.

Tilaa Kotimaa.

Matkakumppani kirkkotiellä jo vuodesta 1905.

Nyt 3 kk tarjoushintaan 19€ (normaalihinta 33€)

KOTIMAA TILAUSKORTTI

☒ Kyllä kiitos! Tilaan ☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Tilaan Kotimaa-lehden määräaikaisena tilauksena 3 kuukautta **19 €** (normaalihinta 33 €)
Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta.

TILA AJA/MAKSAJA

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Puhelin _____

Sähköposti _____

SAAJA (jos eri kuin maksaja)

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

☐ Minulle saa lähettää tietoa ja tarjouksia sähköpostilla ja tekstiviestillä.

Kotimaa maksaa postimaksun

Kotimaa Oy
Vastauslähetykset
Tunnus 5001582
00003 Vastauslähetykset

Tilaus päätyy automaattisesti tilausajan loputtua. Hintatarjous on voimassa toistaiseksi ja koskee vain tilaajia Suomessa. Ulkomaisiin tilauksiin lisätään postimaksut. Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. 1.1.2013 alkaen vähintään kuukauden ajaksi tilattavien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 10% ja Digilehden 24%.

Tilaa soittamalla
020 754 2333

Tilaa sähköpostilla
asiakaspalvelu@kotimaa.fi

Tilaa internetistä
www.kotimaa.fi/tarjous

Teemana Mennyt

Järjestyksessään toiset
Teljän Kirjallisuuspäivät
koittavat
21.–22. lokakuuta.

Viime vuonna lastenkirjallisuuden teemalla järjestetyt Teljän Kirjallisuuspäivät palaavat tänä vuonna Mennyt-teemalla.

— Teema tuli esille jo viime vuoden tapahtuman aikaan. Halusimme tällä kertaa ottaa teemassa huomioon myös ikäihmiset, joskin valikoitu mennyt-teema sopii aivan kaikille, Porin Teljän seurakunnan kirkkoherra Kaisa Huhtala kertoo.

Ohjelmaan haettiin teemaan sopivia kirjailijoita, jotka kirjoittavat kuvaavaa ja kaunista tekstiä. — Ohjelmassa perjantai-iltana oleva muistelu nauttii menneen teemasta. Mietimme, miten kannattaa muistella ja miettiä menneitä asioita. Illassa ei siis ole kyse pelkästään kirjallisuudesta, Huhtala kuvailee.

Perjantaina muistojen ilta

Teljän Kirjallisuuspäivien kirjailijoihin on koottu niin paikallisia nimiä kuin Tampereeltakin tulevia kirjailijoita. Lisäksi tänä vuonna kirjailijoiden joukossa on bloggaajia.

Perjantai-illan Muistojen illassa mukana oleva Outi Lähteenlahti on filosofian maisteri ja sanataideohjaaja. Hän on työskennellyt muun muassa Suomalaisen kirjan mu-

seo Pukstaavin Virkeyttä vanhuksille -hankkeessa. Vuonna 2013 hän sai Suomen kulttuurirahaston apurahan muistelu- ja kirjallisuustutustukseen. Lähteenlahti on ohjannut niin vauvojen värikylpytapausta kuin ikäihmisten muistelu- ja kirjallisuustutustusta. Hän on myös kirjallisuuden opettaminen.

Mennyt on mennyttä

Lauantaiaamupäivän Mennyt on mennyttä, miksi siitä kirjoittaa? -tilaisuudessa nähdään kirjailijat Tapio Koivukari, Anneli Kanto ja Terhi Rannela. Tapio Koivukari on teologian maisteri, kirjailija ja kielenkääntäjä. Hän tuo teoksissaan esiin haki vuosisatojen ihmisten elämää, tunteita ja toimia. Tänä vuonna Koivukari sai romaanistaan Unissasaa-ruaaja Runebergin palkinnon. Kirjailijan pääteos on saaristolaisriitolgia, jonka osat ovat Luodetuulen maa, Missä aallot murtuvat ja Sumun lokikirja. Koivukari on myös asunut Islannissa vuosina 1989–1993 sekä toiminut uskonnonopettajana. Hänet tunnetaan taitavana islantilaiskirjailijoiden suomentajana, puuseppänä ja veneurakentajana.

Anneli Kanto on yhteiskuntatieteiden maisteri, kirjailija ja käsikirjoittaja. Hän sai vuonna 2008 romaanista Veriruusu Gummeruksen Kaarlen palkinnon ja tänä vuonna Pyöveli-romaanista Tampereen kaupungin kirjallisuuspalkinnon. Kanto on kirjoittanut myös lasten- ja nuortenkirjoja, näytelmiä ja

tv-draamoja, joista uusin on syksyllä 2015 esitetty Haamukirjoittaja. Blogi annelikanto.fi/kirjeita-annelilta.

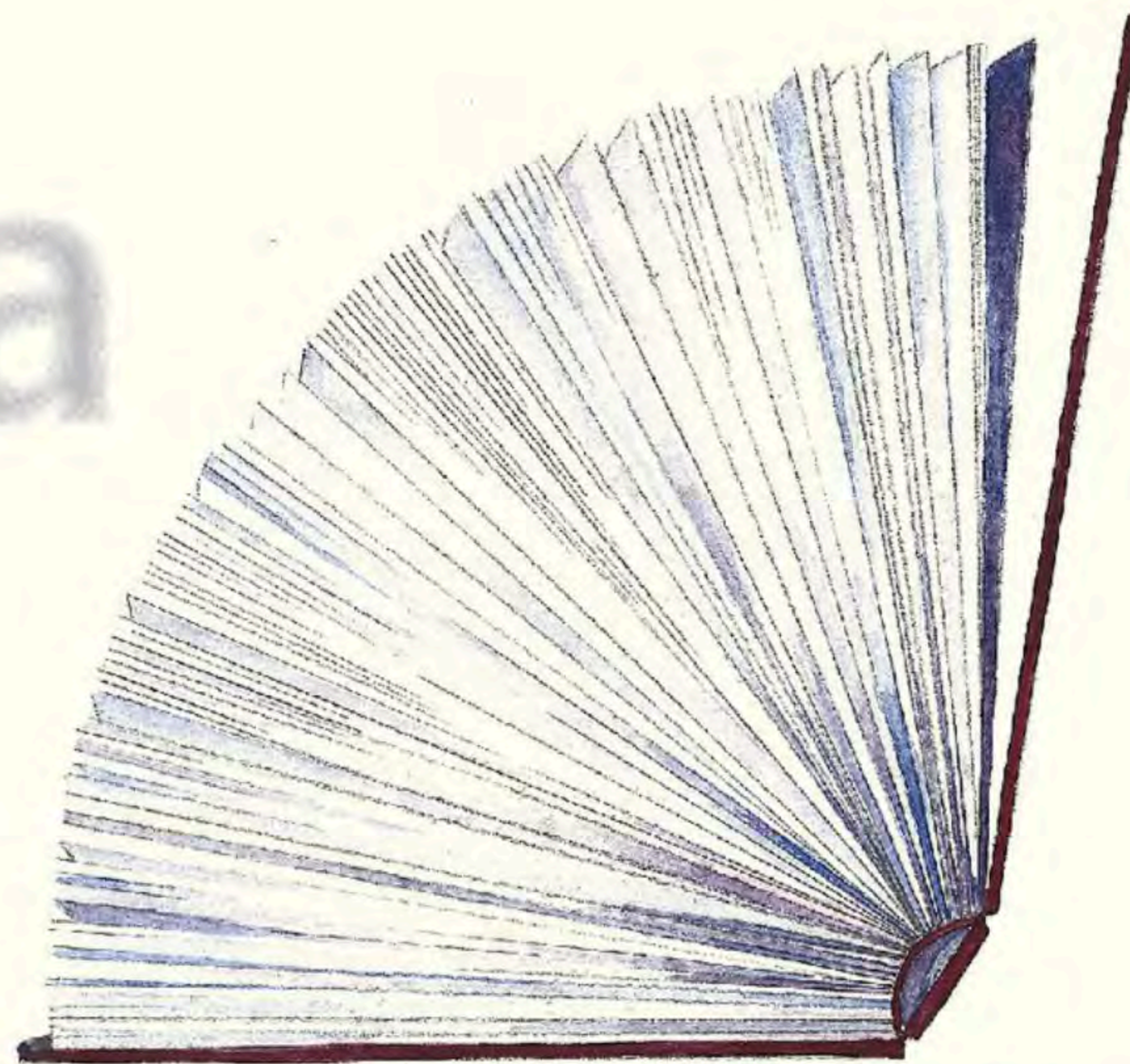
Terhi Rannela on kirjailija ja toimittaja. Hän on kirjoittanut paljon nuortenkirjoja, muun muassa Taitavaan tuuliin, Yhden promillen juttuja ja Läpi yön. Vuonna 2013 julkaistu Punaisten kyynelten talo oli Rannelan debyytti aikuislukijoille. Uusin romaani Frau jatkaa historiallisten romaanien sarjaa, jossa hän tutkii ideologian ja naisen yhteyttä. Blogi rannela.wordpress.com.

Ehtoolehto puhuttaa

Lauantain Tulevaisuus ehtoolehdoissa -tilaisuudessa aiheena on ”Tänään hoitovuorossa: Ei henkilökuntaa!”. Tilaisuudessa käsitellään Minna Lindgrenin Ehtoolehto-trilogiaa, jonka osat ovat Kuolema Ehtoolehdoissa (2013), Ehtoolehdon pakolaiset (2014) ja Ehtoolehdon tuho (2015). Sarjaan voi tutustua etukäteen, ja se on lainattavissa Teljän kirkolla ja Porin Teljän seurakuntatoimistolla, osoite Hallituskatu 9 b, 1. krs.

Tilaisuuden alussa Arja Palonen kertoo kirjailija Minna Lindgrenin terveiset. Aiheesta keskustelemaan ovat Porin vanhusneuvoston puheenjohtaja Irma Roininen, kansanedustaja Jaana Laitinen-Pesola, yliopettaja (emerita) Kaarina Ranne ja kirjabloggaajat Riikka Siivonen ja Salla Wahlman. Myös yleisö on tervetullut osassa, kun keskustelussa mietitään vanhuutta.

VAULA WRANG

Outi Lähteenlahti

Terhi Rannela

Tapio Koivukari

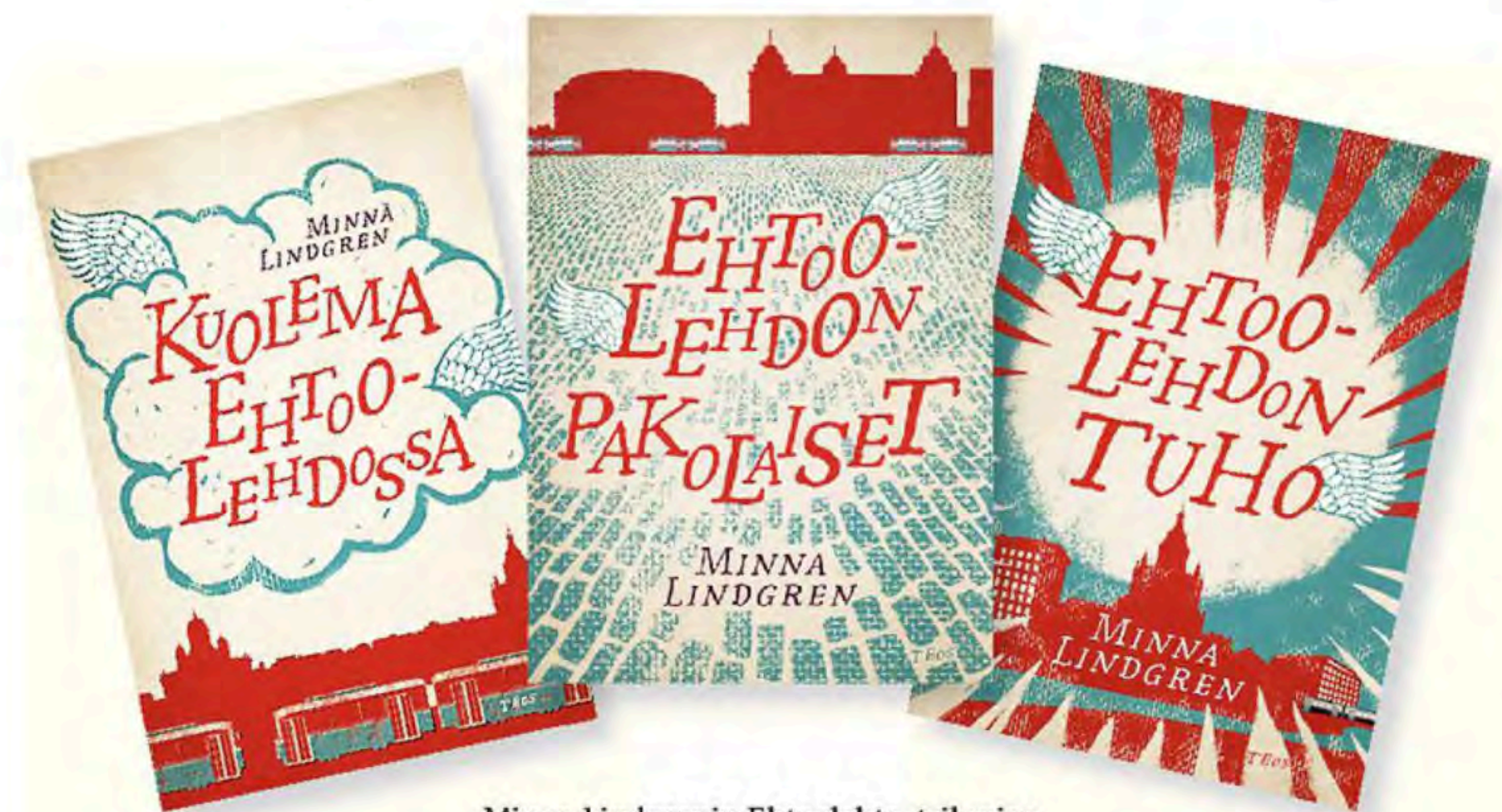
Riikka Siivonen

Anneli Kanto

Salla Wahlman

Minna Lindgrenin Ehtoolehto-trilogian osat ovat Kuolema Ehtoolehdoissa (2013), Ehtoolehdon pakolaiset (2014) ja Ehtoolehdon tuho (2015).

Teljän
kirjallisuuspäivät
21.–22.10.2016

Perjantai 21.10.

Klo 18 Muistojen ilta
Tervetuloa toivottavat Kaisa Huhtala ja
Karoliina Suoniemi
Sanataideohjaaja
Outi Lähteenlahti
Muistellaan yhdessä

— kuvat ja esineet virikkeenä
Muistellaan yhdessä
lapsuuden leikkejä ja muita
elämäkäärän kokemuksia.
Koska maistoi ensi kertaa
karamellia? Muistatko koulu-
aikaisen aapisesi loruja?
Missä kaikkialla jalkasi ovat
kävelleet? Mitä kaikkea käsilläsi
on elämäsi aikana tehty?
Vapaaehtoista: Voit halutessasi ottaa mukaan jonkin
lapsuuteesi liittyvän kuvan
tai esineen.

Pop up -kirjasto ja iltatee

Lauantai 22.10.

10–11.30 Mennyt on mennyttä, miksi siitä kirjoittaa?
kirjailija Tapio Koivukari
kirjailija Anneli Kanto
kirjailija Terhi Rannela
11.30 Lounas
12.30–14 Tulevaisuus ehtoolehdoissa

”Tänään hoitovuorossa: Ei henkilökuntaa!”
Arja Palonen kertoo kirjailija Minna Lindgrenin terveiset
Keskustelemassa:
Porin vanhusneuvoston puheenjohtaja Irma Roininen
kansanedustaja
Jaana Laitinen-Pesola
yliopettaja (emerita)
Kaarina Ranne
bloggarit Riikka Siivonen (blogi elamalukijana, blogspot.fi) ja Salla Wahlman (blogi aarrekirjasto.wordpress.com)
Käsitellään Minna Lindgrenin Ehtoolehto-trilogiaa:
Kuolema Ehtoolehdoissa (2013)
Ehtoolehdon pakolaiset (2014)
Ehtoolehdon tuho (2015)
Päivän juontajana läänintaitelijaa Karoliina Suoniemi

Tapahtumainfo:

Tapahtumapaikkana
Teljän kirkko,
Koivistonpuistikko 50, Pori
Kahvit ja lounas
Teljän kirkon Koivula-salissa
Pop up -kirjasto tapahtuman ajan kirkolla
Facebook-sivu Teljän kirjallisuuspäivät

Seinät leveällä ja katto korkealla

Luonto on aina ollut tärkeä metsäkirkkourheiluunsa toteuttaneille Mari Hellstenille ja Jonna Ojalalle.

Kun porilaiset Diakonia-ammattikorkeakoulun sosionomi-diakoniaopiskelijat Mari Hellsten ja Jonna Ojala viime vuoden keväällä saivat idean opin-
näytetyönä tehtävästä metsäkirkosta, he eivät tarkasti ottaen tienneet, mihin olivat ryhtymässä. Samalla kummatkin hyppäsivät reilusti yli mukavuusalueensa uudenlaisten haasteiden pariin.
Nyt runsaat puolitoista vuotta myöhemmin he myhäilevät tyytyväisinä valmiin metsäkirkon äärellä Kullaan Silokalliolla. Sitkeyden, ennakkoluottomuuden ja yhteistyön tuloksena on Joutsijärven rannalle syntynyt kolme penkkiriviä käsittävä metsäkirkko, johon mahtuu istumaan noin 70 ihmistä.

Kyseessä on 10 x 12 metrin kokoinen, jossa seinät ovat sananmukaisesti leveällä ja katto korkealla.
— Tarinan yksi opetus on se, että muut pitää saada innostumaan yhteisestä tekemisestä meidän kahden vahvuuksien eli hulluuden ja pelkäämättömyyden avulla. Uusia tilauksia otetaan vastaan, Hellsten vitsailee.

Järven rannalle

Ajatus metsäkirkosta syntyi Hellstenillä ja Ojalalla Diapuitossa Porissa pidetyssä hartautilaisuudessa.
Alun perin heidän oli määrä rakentaa metsäkirkkonsa Noormarkkuun, mutta budjettyiden vuoksi paikka vaihtui lopulta Silokallioksi. Mallia haettiin Raumalta Haren metsäkirkosta.

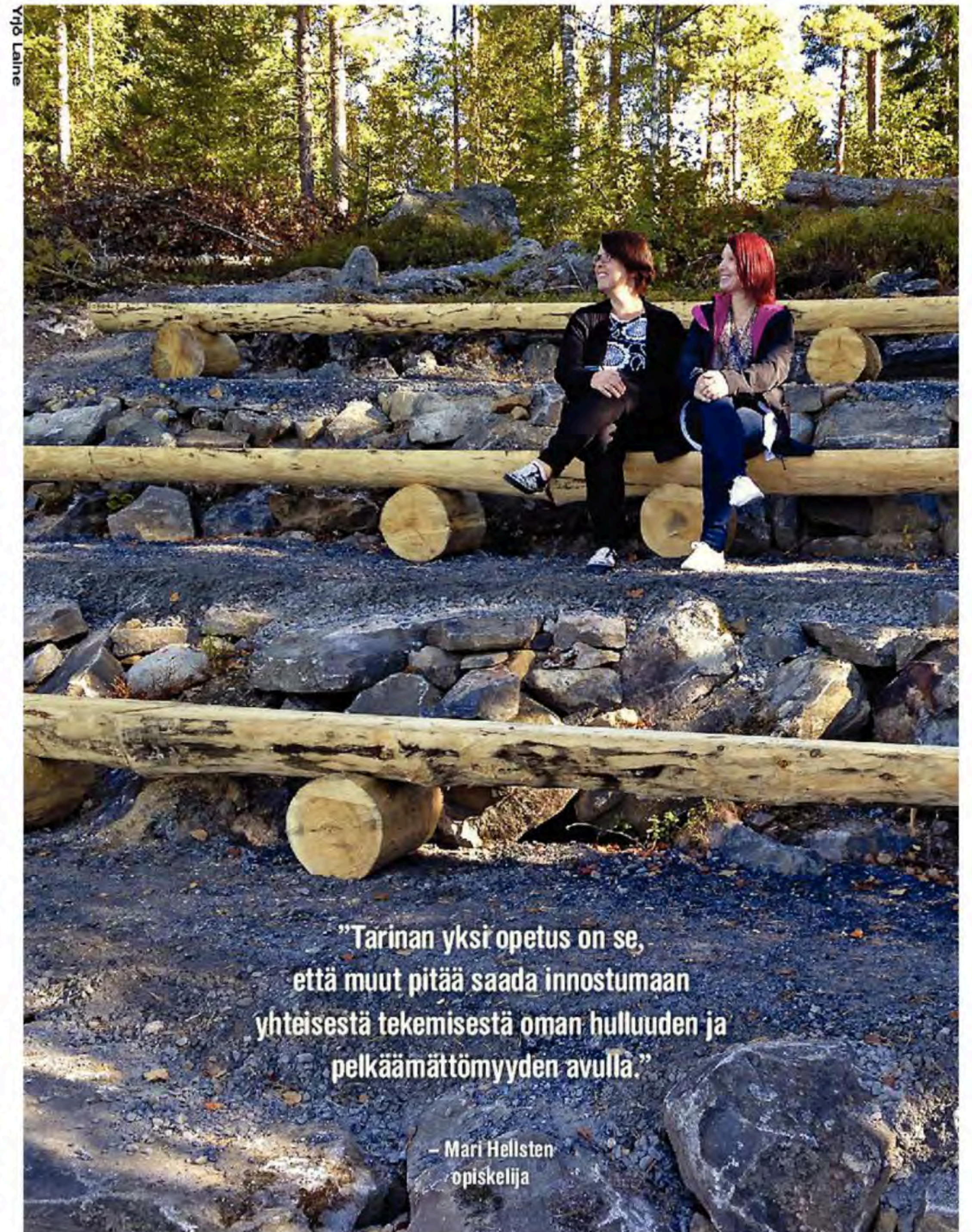
— Luonto on aina ollut meille molemmille tärkeä elementti. Suunnittelun lähtökohdaksi oli rakentaa sellainen metsäkirkko, joka sananmukaisesti olisi metsän keskellä. Meidän yllättikin se, että Joutsijärvi komeili kaavaillun paikan äärellä, Ojala tunnustaa.

Monipuolista yhteistyötä

Kun kummallakaan ei ollut tietämystä sen enempää suunnittelusta kuin rakentamisestaakaan, jouduttiin apua alusta asti hakemaan useilta tahoilta. Suunnittelusta vastasivat eräs Satakunnan ammat-

— Yli omien mukavuusrajojen hyppääminen kannatti. Metsäkirkon suunnittelu oli kaiken kaikkiaan rohkaiseva kokemus, Jonna Ojala ja Mari Hellsten toteavat.

Luomustaan ihailevat Jonna Ojala ja Mari Hellsten lupaavat tarvittaessa antaa metsäkirkon rakentamasta kiinnostuneille tietoa siitä, miten asioita ei pidä tehdä.

Fakta

Metsäkirkkojen taustaa

- Metsäkirkko on monesti syntynyt käytännön syistä.
- Erilaiset hätä- ja poikkeustilat ovat ajaneet kristillisen seurakunnan toisinaan metsäkirkkoihin ja muihin väliaikaisiin jumalanpalveluspaikkoihin.
- Metsät ja aueat ovat toimineet niin sotilaiden kuin kotoaan ajettujen tai kirkkonsa muuten menettäneiden ihmisten hartauksien ja messujen puitteina.
- Suurten telttaleirien tai vastaavien tapahtumien yhteydessä metsäkirkko on ollut usein luontevin ratkaisu jumalanpalveluselämän keskuksena.
- Yhden tulkinnan mukaan metsäkirkko voidaan nähdä muistumana menetetyistä paratiisista tai aavistuksena uudesta luomisesta. Toisaalta se muistuttaa luomistyön arvosta lankeemuksen jälkeinkin.

Lähde: Timo-Matti Haapiainen ja Helena Lindfors

Harrasta tunnelmaa

Kullaan metsäkirkko sopii Hellstenin ja Ojalan mielestä käyttöön kaikkina vuodenaikoina. Paikka on myös tarvittaessa kaikkien Porin seurakuntayhtymän seurakuntien käytössä. Liikuntaesteistenkin tarpeet on huomioitu, sillä aivan paikan ääreen pääsee autolla.

Tekijöidensä mukaan metsäkirkossa on lupa istahtaa ja olla rauhassa. Ainaakin palautteesta päätellen metsäkirkossa on jotain tunnelmaa.
— Useampi on jo sanonut, että vaikka ei itse olekaan uskonnollinen, on paikassa silti jotain sielunhoidollista, Hellsten kertoo.

Tärkeitä opetuksia

Projekti opetti kaksikolle tärkeitä asioita. On hallittava projektityön perusteet. Hankkeessa mukana olevien on tunnettava vahvuutensa ja tiedettävä paikkansa. Ja ennen kaikkea: sitkeys ja kärsivällisyys ovat valttia.
— Ilmainen yllätys on ollut se, että yhteisöllisyyttä löytyy vielä, sillä saimme pitkin matkaa kaiken tarvitsemamme avun, Ojala tähentää.
Lähihoitajan töistään opintovapailla olevien Hellstenin ja Ojalan

on määrä valmistua sosionomi-diakoneiksi keuhkavälillä 2018. Vielä metsäkirkkoprojektista on jäljellä kirjallisen raportin laatiminen. Projekti ylitti vaaditun, sillä alun perin opettajalle olisi riittänyt pelkkä kirjallinen selvitys metsäkirkon rakentamisesta.

Ystävykset lupaavat antaa neuvoja, jos jotkut muutkin innostuvat rakentamaan metsäkirkon.

MATTI KUHNA

ja Joukio-Hirvijärvi ja Aulis Juntunen.
Ystävyiden ilta su 23.10. 17. Heikki Hesso, musiikki Annika ja Elina Kyytinen.

LATTOMEREN KIRKKO
Perhemessu su 2.10. 12. Reija Nordström, Leelo Lipping.
Yhteisen yhteislaululaisuus pe 21.10. 18, Leelo Lipping, Sakari Salminen.
Lattomerien lähetyspiiri ti 11.10, ja 25.10. 18 kodeissa.

PREIVIIKIN KIRKKO:
Messu su 16.10. 12, Jussi Kärmeranta. Sakari Salminen.
Raamattupiiri ti 18.

OLOTUPA
Ojuriintie 2, Länsi-Porin liikekeskus. Suljettu 30.9. ja 11.10.
Käppärän lähetyspiiri ti 18, parilliset viikot: 4.10. Kaisa Meusell. — 18.10.
Lähetyslaulajaiset to 13.10. ja 27.10. 11–12.
Palvelupäivä to 20.10. 11–14. **Miesten raamattupiiri** pe 21.10. 18.30.
Kirjallisuusiipiri La 22.10. Teljän kirjallisuuspäivillä, ks. s. 8–9. — Ma 21.11. 18, ”Kirjakahvila” esittelee kirja, jota suosittelet. **Viikkotoimintaa:** Ti Leskinen **kahvila** 10.30–11.30. **ATK-kerho** 11.30. — **Pe Verenpaineen mittausta** 11–12. **Sana Viikonvaihteeksi** 12: 7.10. Tanja Häkkinen, 14.10. Reija Nordström, 21.10. Minna Marjanen, 28.10. Jussi Kärmeranta.

KUOROT
Lapsikuoro (6–12 v.) to 16. **Nuorten kuoro Vox Cordium** (15–25 v.) to 18.
Kirkkokuoro pe 17. Länsi-Porin kirkko, joht. Leelo Lipping p. 045 121 1153.

VARHAISKASVATUS
Vapaita paikkoja, tied. Marja Lehtonen p. 0400 309 818, marja.lehtonen@evl.fi.

VARHAISNUORISOTYÖ
Kokkikerho 1–6. lk. pojat ma 16–17.30, Pietniemen seurakuntatalo.
IPPI-klubi pojat ke 18–21, Olotupa. Huom! Alkanut 24.8.
Sählykerho 1–3. lk. pojat ke 15–15.55 ja 4–6. lk. pojat ke 16.05–17. Länsi-Porin kirkko.
Tyttöpoikakerho 1–6. lk. ma 18.30–19.30, Lattomerien kirkko.
Kokkikerho 1–3. lk. tytöt ti 16–17.30 ja 4–7. lk. tytöt ke 16–18, Pietniemen seurakuntatalo.
Tyttökerho 1–6. lk. tytöt to 15–16, Länsi-Porin kirkko. Tied. ja ilm: porievl.fi/varhaisnuorisotyö-lp, Anniina Nylund p. 0400 309 816, anniina.nylund@evl.fi, Jonathan Kyffin p. 0400 309 859, jonathan.kyffin@evl.fi.

DIAKONIAITYÖ
Länsi-Porin kirkon diakoniatyöntekijöiden vastaanotot, ajanvaraus puhelimitse: Kirska Keskinen p. 0400 309 861, Tiina Maria Leino p. 0400 309 869, vs. diakoniatyöntekijä p. 0400 309 762. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi.
Päiväpiirit: **Lattomerien kirkko** ma 3.10. 11–12.30. — **Preiviikin seurakuntatalo** ti 4.10.

13–14.30. — **Olotupa/Niitty-maa** to 6.10. 11–12.30.
Vastaanotto: **Lattomerien kirkko** ma 9–10. — **Preiviikin seurakuntatalo** suljettu toistaiseksi. — **Olotupa** pe 11–12.

Meri-Pori

AHLAISTEN KIRKKO

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 2.10. Perhekirkko, Hanne Tobiasson. — Su 9.10. Sanajumalanpalvelus, Helena Kuusiranta. — Su 16.10. Ahlaisten kirkon 220-vuotisjuhlamessu, riskitulkue, Lars Pajuniemi, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund, avustajina Tellervo Lepiniemi, Anne Saarinen, Lars Pajuniemi, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund, avustajina Tellervo Leppiniemi, Anne Saarinen, Meri-Porin kirkkokuoro, laulu Kristiina Renfors, Ankkurit, kirkkokahvit srk-kodilla. — Su 23.10. Sanajumalanpalvelus, Hanne Tobiasson.

AHLAISTEN SEURAKUNTAKOTI Raamattupiiri ma 10.10. ja 24.10. 13.
Seurakuntapiiri ti 13, ei 11.10. **Nuorten ilta** pe 7.10. 16.30–18.
Vanhustenrivit: Hartaus to 27.10. 12.

PIHLAVAN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10, kirkkokahvit: Su 2.10. Mikkelinpäivän perhemessu, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund. — Su 9.10. Hanne Tobiasson. — Su 16.10. Pirjo Tiira. — Su 23.10. Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund.
Pihlavan kirkon seurakuntatalo: **Seurakuntapiiri** ke 5.10. ja 19.10. 12. — **Kirkkokuoro** ke 18.30.

PIHLAVAN SEURAKUNTATALO
Lähetyspiiri ke 12.10. ja 26.10. 16.

Raamattupiiri to 6.10. ja 24.10. 18.
Kanneljärvi piiri ma 10.10. ja 24.10. 18.
Monitoimisali: **Lähetyskeskus syyslounas** su 2.10. 11–13, aikuiset 10 e, perhelippu 20 e, lapsi alle 12 v. 5 e. Lapsiparkki. Järj. Meri-Porin seurakunnan lähetys- ja lapsityö.
Kirppistapahtuma ke 12.10. 18–20, puffetti, musacorner yms., mukana papit Hanne ja Pirjo sekä lapsi- ja nuorisotyöntekijöitä.

REPOSAAREN KIRKKO
Sanajumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 2.10. Perhekirkko, Rauhahdistyksen kirkkopyhä, Albert Halonen. — Su 9.10. Helena Kuusiranta. — Su 16.10. Pirjo Tiira. — Su 23.10. Hanne Tobiasson.

REPOSAAREN PAPPILA
Raamattu- ja keskustelupiiri ti 12.
Kuntokerho ke 13.

VARHAISNUORET
Puuhakerho: Enäjärven koulun kirjasto, ma 13–16. — Pihlavan seurakuntatalon srk-sali, ti 13–16. — Reposaaren pappila, to 14–16.30. — Kaanaan kerho, ma 13–16. — Kyläsaaren seurakuntatalo, to 16.30–17.30. — Ahlaisten seurakuntakoti, pe 12–15.

KOKKI- ja PUUHAKERHO ke 17–18.30, Pihlavan kirkon keltiö ja sali.
Sählykerho ke 17.15–18.15, Pihlavan srk-talon monitoimisali, ei 12.10.
Musakerho to 15–16, Pihlavan kirkon alakerta.
Pyhäkoulu joka kuun 1. su jumalanpalveluksen yhteydessä, kirkon kerhohuone.

KAANAAN KERHOHUONE
Naisten keskustelupiiri to 16.

DIAKONIAN VASTAANOTOT
Ahlainen ti 9–11, muina aikoina sop.muk. p. 0400 309 801. — **Reposaa** ri ke 9–11. — **Pihlava** ma ja pe 9–11. — **Kaanaa** joka kuun viim. to 15.30–16.

LAPSET

Päiväkerho 3–6 v., 38 e kausi, sisäsuoritus 50 %. — Pihlavan ja Kyläsaaren seurakuntatalo ma ja to 9–12 ja 13–16. — Ahlaisten seurakuntakoti ti ja pe 13–16.

Perhekerho kaikenikäisille lapsille aikuisen kanssa, ei ilm., ilmainen. — Pihlava ja Kyläsaari ti 9–10.30. — Ahlainen pe 9.30–11.

Musiikkikerho joka ke: 3–4 v. 13–13.45, 5–8 v. 14–14.45, 1–2 v. oman aikuisen kanssa 15–15.45, 15 e kausi, Pihlava. Tanja Lahti p. 0400 309 777.
Avoim kerho 3–6 v. pe 9–12, ei ilm., ilmainen, Pihlava.
Liikuntakerho esikoululaisille ti 13.15–14.15, ei ilm., ilmainen, Pihlava.
Vauvaklubi vauva-ikäinen -ryhmä pe 14–15.30, ilmainen, Pihlava.

Tied. Saara Hakkiluoto-Kartio p. 0447 309 654.

VARHAISNUORET
Puuhakerho: Enäjärven koulun kirjasto, ma 13–16. — Pihlavan seurakuntatalon srk-sali, ti 13–16. — Reposaaren pappila, to 14–16.30. — Kaanaan kerho, ma 13–16. — Kyläsaaren seurakuntatalo, to 16.30–17.30. — Ahlaisten seurakuntakoti, pe 12–15.

KOKKI- ja PUUHAKERHO ke 17–18.30, Pihlavan kirkon keltiö ja sali.
Sählykerho ke 17.15–18.15, Pihlavan srk-talon monitoimisali, ei 12.10.
Musakerho to 15–16, Pihlavan kirkon alakerta.

Pyhäkoulu joka kuun 1. su jumalanpalveluksen yhteydessä, kirkon kerhohuone. Tied. Ilmari Veima p. 0400 309 737.

NUORISOTYÖ
Nuorten ilta to 18, Pihlavan kirkon alakerta (kellarikirkko). **Yökahvilat** pe 19–22.30, Kyläsaaren vanha koulu.

Tied. Terhi Rätty p. 0400 309 736.

Noormarkku

NOORMARKUN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10, sunnuntaisin klo 9.15 aamurukoushetki Noormarkun pappilassa: Su 2.10. Tapio Hietalahti, Markku Lahti. — Su 9.10. Pekka Palosaari, Kari Penttinen, Markku Lahti, eläkeläisten kirkkopyhä, invalidit kahvittaa. — Su 16.10. Kari Penttinen, Markku Lahti, Kahrin laulajat. Unkarin ystävyysseurakunnan ja kotiseutuyhdistyksen kirkkopyhä. — Su 23.10. Tapio Hietalahti, Heili Lehtonen.

Perhekirkko su 2.10. 16, päiväkerho-ohjaajat, Tapio Hietalahti, Markku Lahti.
Gospelkonsertti su 16.10. 18, Sonja Linden ja Sami Nieminen. Vapaaehtoinen ohjelma 10 e.

NOORMARKUN PAPPILA

Raamattuluento su 2.10. 18, Roomalaiskirje 1–4, Kari Penttinen.
Siionin kanteleen lauluseurat pe 14.10. ja 28.10. 18, Veli-Pekka Huhtanen, kahvitus, kirjapöytä.

EkaVekara-ryhmä ti 9.15–11.15, vapaita paikkoja Elina, elina.lehesvuori@evl.fi.
Perhojen kerho ke 9.15–11.15, Elina.
Perhekerho to 9.15–11.15, Elina.

Virsikaraoke to 13.10. 17.
Aamurukoushetki ma 8.30, kaikille avoin. — **Naisten raamattu- ja rukouspiiri** ma 18.
— **Miesten raamattu- ja rukouspiiri** ma 18.30. — **Käsi-työpiiri** ti 10–12. — **Miesten piiri** ti 13. — **Kultaisen länkerho** ke 12.10. ja 26.10. 14. — **Women's Bible Study/Naisten englanninkielinen raamattupiiri** joka toinen to 18, 13, parilliset viikot.

parilliset viikot. Hilikka-Liisa Viitala p. 044 595 7484. — **Missi-okuoro** harjoitukset su 9.10. ja 23.10. 18. — **Kirkkokuoro** ke 5.10. ja 19.10. 18.

NOORMARKUN SEURAKUNTATALO

Vanhusten viikon yhteislaulailaisuus 4.10. 13, Missiokuoro.
Rukousaamainen ke 19.10. 8.30, rukousta ja aamupalaa.
Riparikonsertti pe 7.10., ks. s. 13, Vanamo.

Sururyhmä alkaa ti 11.10. 17–18.30 seitsemän kertaa. Ilm. ke 5.10. menn. Kristiina Johansson, p. 0447 309 713 tai Carita Anttila, p. 0447 309 712.

Hyvää mieltä arkeen -kerho ti 4.10. 13.30 poikkeuksellisesti pappilassa, seur. 18.10. — **Omaishoitajaryhmä** ti 11.10. 13. — **AVH-kerho** ke 5.10. 14. — **Naisten piiri** to 6.10. 14. — **Yksinelävien ilta** to 13.10. 18, ks. s. 12. — **Kivipiiri** to 18. — **Nuorten illat** ke ja pe 19. — **KUVAAMO** to 13.30–15.30, eskareille ja ekuokkalaisille. Tied. vapaita paikkoja Anne, anne.laikkola@evl.fi.

LASSILAN KIRKKO

Messu su klo 13: Su 2.10. Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 16.10. Kari Penttinen, Markku Lahti.

LASSILAN PAPPILA

Lähetysilta ja kirkkojuhlan talkoöväen kahvitus su 9.10. 18, Pekka Palosaari, Tapio Hietalahti.
Kyläkahvila to 13.10. 13, kerran kuussa
Kirkkokuoro to 13.10. ja 20.10. 18.

MUUALLA

Lähetyskeskus iltapäivä su 9.10. 15 Leila ja Jaakko Lehtosella, Mäkelänkuja 2. Kuulumisia Soderista, Pekka Palosaari, Kari Penttinen.
Hartaus: Snällintupa joka toinen ke 13.30, parittomat viikot. — Lähipalvelukeskus to 13.30. — Mäntylinna joka toinen ke 13, parilliset viikot.

DIAKONIAITYÖ

Diakoniatyön vastaanotot ma ja to 12–14, pe 9–11, Noormarkun seurakuntatalo. Ellet pääse vastaanottoaikoihin, varaa oma aika. Kotikäynnit tarvittaessa. Kristiina Johansson p. 0447 309 713, Carita Anttila p. 0447 309 712. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi.

VARHAISNUORET

Kerhot: **Kokkikerho** ma 16.30–18. — **Arkasteluterho** ti 17.30–19. — **Kokkikerho** ke 17.30–19 ja to 18–19.30. — Palkkoja voi kysellä raimo.tormahto@evl.fi.

MATKA ROOMAAN

Noormarkun seurakunnan Rooman matka 20.–27.5.2017. Tied. Kari Penttinen p. 044 730 9701. Matkanjärjestäjä Satalo-mat.

Porin Teljä

Instagram: porinteljaseurakunta

YHTEYSTIEDOT
etunimi.sukunimi@evl.fi ellei toisin mainita. **Papisto:** Huh-tala Kaisa, kirkkoherra 0400 309810. — Kavasto Silja-Maaria 0400 309787. — Peltö-Piri Janne 0400 309792. — Ma Rörtty Henri 0400 309796. — Sattilainen Seppo 0400 309791. — Tapiainen Noora 0400 309789. — Virta Pa-

si 0400 309790. — Väisänen Juha 0400 309788. — Willman Jarkko 0400 309786.
Kantorit: Grundstén Anne-Marie 0400 309854. — Salminen Hanna 0400 309860. — Ylitö-Maunula Pia 0400 309855.
Diakoniatyöntekijät: Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot etukäteen tehtävällä ajanvarauksella. Sovit-taessa koti- ja laitokäyntejä. — Satu Katila, perhediakoni, 0400 309866, satu.m.katila@evl.fi, avustustyö: lapsiperheet, painotus: perhe- ja pariskundat, Väinölin kirkko, Päikint. 1–3. — Tiina Kulha, diakoniatyöntekijä, 0400 309865, avustustyö: yksinasuvat, painotus: työ työttömyyden parissa ja verkostoyhteistyö, Esilvank. 6. — Pirjo Paukkunen, diakoniatyöntekijä, 0400 309863, avustustyö: lapsiperheet, painotus: ikääntyvät ihmiset, Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50. — Minna Salmi-nen, diakoniatyöntekijä, 0400 309851, minna.m.salmi-nen@evl.fi, avustustyö: lapsettomat pariskunnat, painotus: sielunhoitotyö ja keskusteluapu, Väinölin kirkko, Päikint. 1 – 3. — Marja-Terttu Sundell, diakoniatyöntekijä, 0400 309864, avustustyö: yksinasuvat, painotus: päihde- ja mielenterveys, Sampo-lan kerho, Puhurint. 22 ent. nro 10. — Juha Väisänen, diakoniatyöntekijä, 0400 309788, painotus: Syke-toiminta ja yhteisvastuukerho. **Nuorisotyöohjaajat:** Kymäläinen Eija 0400 309795. — Saarela Vesa 0400 309794. — vs. Salonen Saari Hans 0400 309797. **Lasten-ohjaajat:** Koski-Tuuri Irmeli 0447 309668. — Noppari Jenni 0447 309670. — Pirhonen Sari 0447 309680. — Siira Eeva 0447 309667. — Yrjölä Susan 0447 309673. **Seurakuntatoimisto:** Mattila Johanna p. 0447 309666. — Mäkelä Tapani 0447 309636.

TELJÄN KIRKKO

Koivistonpuistikko 50
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10, kirkkosalissa ”Nooan arkki” – hiljainen leikkikurkkaus leikki-ikäisille lapsille, pyhäkoulu: Su 2.10. Mikkelinpäivän perhemessu, alkuvuodesta kastettujen perheiden kutsumessa, Tapiainen, Ylitö-Maunula, Katila, Kymäläinen, lapsityöntekijät, päiväkerholaiset, aamiaisen 8.30–9.45 (lapsi-, perhe- ja pyhäkoulutyö), kirkkokahvit. — Su 9.10. Virta, Sattilainen, Grundstén, kirkkokahvit (lähetystyö). — Su 16.10. Sotiemme Veteraanien kirkkopyhä uskonpuhdistuksen muistopäivä, kenttärovasti Vesa Aurén, Willman, Grundstén, Vaarin laulu johtaa Harri Keto, Sveltisikko johtaa Harri Lepistö, kirkkokahvi (Sotilaskotisaret). — Su 23.10. Lähetysmessu, Israelin lähetit Mari ja Seppo Paulasaari, Kavasto, Ylitö-Maunula, lähetyslounas.

Perheiden askarteluilta pe 30.9. 17.30–20, lisätied. Katila, Noppari.
Vanhan käsikirjan rippi ja ehtoollisjumalanpalvelus su 2.10. 12, Peltö-Piri, Tiina Laato, Markus Halminen, kahvi. Seurat, Peltö-Piri, Laato, Miika Vuola.

Teljän SYKE – Siunaavan yhteyden keskiviikko joka ke 12–15: 12.15–12.30 rukoushetki, 12.30–14 lounas ja kahvi (vapaaeht. maksu), 13.15–13.30 Viisi Virstä Viikossa kanttorein johdolla. Vuorottelevat ohjelmat: Kk. 1. ke 13.10. 13.30–14.30 Hengen Lento – Raamattua hoystettynä selityk-

Suuri osa Porin rippikouluista järjestetään Silokallion kurssikeskuksessa.

Rippikouluiässä 2002 syntyneet

Ilmoittautuminen Porin seurakun-tien ensi vuoden rippikouluihin on lokakuun alkupuolella. Vuonna 2002 syntyneet seurakunnan jäsenet saavat syyskuun puolivälin paikkeilla kotiin kirjeen, jossa on ohjeet ilmoittautumisesta. Rippikouluun voi tulla siinäkin tapauksessa, ettei kuulu kirkkoon.

Suosituin tapa käydä rippikoulu ovat kesäleirit. Rippikouluja on myös hiihtolomaviikolla. Osa seurakunnista järjestää päivärippikouluja, joita on se-kä talvikaudella että kesällä. Kaksikie-lisen rippikoulun, jossa puhutaan suomea ja ruotsia, järjestää Porin Teljä.

Keski-Porin, Länsi-Porin ja Meri-Porin rippikouluihin ilmoittautu-minen tapahtuu tänä vuonna sähköi-sesti tiistaina 4.10. klo 18 alkaen. Ha-lutessaan ilmoittautua voi myös pai-kanpäällä Porin seurakuntakeskus-sessa (Keski-Pori) Länsi-Porin tai Pih-lavan kirkolla (Meri-Pori) ti 4.10. klo 18. Tarkemmin tietoa ilmoittautumisesta

KIRKKO PORISSA

saa riparikirjeestä, joka saapuu kotiin syyskuun lopulla.

Myös Noormarkussa rippikoulu-i-hin ilmoittaututaan sähköisesti. Li-säksi perjantaina 7.10. klo 18 Noormar-kun seurakuntatalossa pidetään rippi-koulun alkamiskonsertti.

Lavian rippikouluun aikovat osal-listuvat Lavian kirkon messuun sunnun-taina 6.11. klo 10, jolloin vietetään koko perheen messua ja kirkon käyttöön-to-juhlaa. Mukaan kutsutaan **ennakkokir-jeellä** rippikouluaiset vanhempien. Kirjeet postitetaan viikolla 40.

Porin Teljän rippikouluun ilmoit-taudutaan paikannäällä tiistaina 4.10. klo 18 Teljän kirkolla. Rippikouluilaisi-le lähetetään kotiin ilmoittautumisloma-tta, joka palautetaan täytettynä ti-laisuuteen.

Erilaisia rippikouluja

Erilainen oppija -pienryhmärippi-kouluun voi tulla nuori, jolle lukemin-

en, kirjoittaminen tai muu oppimis-en liittyvä asia vaatii normaalia su-urempaa ponnistelua, tai pitkälle lei-rijaksolle lähteminen ei houkuttele. Ryhmään otetaan korkeintaan 10 nu-orta. Uusi ryhmä alkaa keskiviikko-na 9.11.2016. Ohjaajat Heikki Hesso ja Katriina Mäki. Tiedustelut ja ilmoit-tautumiset 0400 309 774 tai katriina.maki@evl.fi.

Porin Teljän seurakunta järjestää päivärippikoulumuotoisen Cityripa-rin 5.–9.6. ja 12.–13.6. Väinölin kirkol-la. Lisäksi seurakunta järjestää rippi-koulun Unkarin Egerissä heinäkuun lopulla 2016. Lisätiedot Janne Peltö-Pi-ri, p. 0400 309 762 ja Jarkko Willman, p. 0400 309 786.

Jos rippikoulu on jäänyt käymättä, voi siitä sen suorittamisesta sopia seurakunnassaan. Aikuisten rippikoulut ovat yleensä yksityisrippikouluja. Jos kiinnostuneita on useampi, voidaan perustaa aikuisrippikoulu-ryhmä.

POIJILLE JÄTÄVÖLLE

SYKE-PÄIVITÖIKULLE ks. Teljän kirkko.
Tytöille: **Tähti-kerho** 7–14 -vuotiaille ma 16–17.30 Teljän kirkko. Huom! 24.10. ei kerhoa, vetäjä Kymäläinen.

Pojille: **Pienoismallikerho** ke 18–19.30, Väinölin kirkko. — **Poikien sählykerho** to 17–18, Väinölin kirkko. — **Isä-poika sähly** pe 17–18.30 Väinölin koulu. Lisätied. Saarela ja porievl.fi.
Varhaisnuorten kädentai-topajat 1–4. — Luokkalaisille. **Ma Kalaholma** (Uittomiehent. 8b), ti **Teljän kirkko** (Koivistonpuistikko 50), to **Esivallanka** (Esivallank. 6). Paja on 14–15.30. Ovet auki jo klo 12, jol-loin voi mennä pelailla, leikkiä ja piirtää. Klo 13 välipala. Ilmai-nen, ei ilm., vetäjä Yrjölä.

Kalaholman varhaisnuorten kerho (Uittomiehent. 8b) ke 17.10. 10.10., 24.10., Pirkko Heik-kilä p. 040 5049403. — **Koivu-la** parilliset ti 14, 4.10., 18.10., kokountu kodeissa, Liisa Syr-jä 050 3709359. — **Sampo-lan kerho** huone parilliset to 18, alkaa 6.10., Birgitta Komu-lainen, 040 7392375. — **Arki-raamis** Väinölin kirkko parilli-set to 18, 6.10., 20.10., Marjuk-Ka Hankilampi 044 2765138. — **Miestenpiiri** Teljän kirkko (Koivistonpuistikko 50), paril-liset ke 18, 5.10., 19.10., ve-täjä Willman. — **Ikämieskerho** Teljän kirkko parilliset ti 14, 4.10., 18.10., vetäjä Willman. — **40+ raamattupiiri** Seura-kuntakeskus, parilliset su 17, 9.10., 23.10., Esa Bärlund 050 3654111.

LÄHETYSTYÖ

Sampolan lähetyspiiri – kuul-lumisia kaukomailta, Puhurint. 22, joka toinen ti 18–19.30, 11.10., 25.10., vetäjä Kavasto. — **Ketjun kokoojat** srk-keskus 4. krs. joka toinen ke 13–14.30, 12.10., 26.10., vetäjä Ka-vasto. — **Käden taidot -tuu-nausryhmä** – Puhtaan veden puolesta joka toinen ma 18.30, Porin Helmi (Seipikuja 8), ti 13.10., 17.10., vetäjä Paukkunen.

DIAKONIAITYÖ

Diakoniapiirit: **Pinomäen** kirkko, Pinomäent. 190, joka

toinen to 13, 13.10. Willman, 27.10. Kulha, vetäjä Kulha. — **Väinölin kirkko** joka toin-en to 13, 13.10. Ikääntyvät ihmiset, Paukkunen, 27.10. Herännäisyys, Rörtty, vetäjä M. Salminen.

Päiväpiirit:</

Porin seurakuntayhtymän uusi viestintäpäällikkö on aloittanut työnsä.

Elokuun puolivälissä Porin ev.lut. seurakuntayhtymän viestintäpäällikön virassa aloittanut **Matti Kuhna** on tyytyväinen uuteen työhönsä.

— Huomasin toimittajan työni loppuaikoina kaipaavani uusia haasteita. Viestintätyöt sopivat tähän saumaan hyvin, Kuhna pohtii.

Uuden työnsä Kuhna aloitti myönteisen odottavissa tunnelmissa.

— On ollut hienoa päästä oppimaan uusia asioita. Tässä työssä on paljon opittavaa. Odotan jo innolla että olen sisäistänyt kaiken ja pääsen kunnolla tekemiseen kiinni, Kuhna kuvailee.

Toimittajan ura vei mennessään

Matti Kuhna alkoi miettiä toimittajan uraa jo lukiossa, kun äidinkielen opettaja kehui hänen kirjoituksiinsa, ja julkaisi paikallislehdessä yhden tekstin valokuvallisen esittelyn kanssa. Paikallislehden juttu sai pienellä paikkakunnalla paljon näkyvyyttä. Kun Kuhna aloitti opiskelun Jyväskylän yliopistossa vuonna 1985 lukion ja armeijan jälkeen, hän tiesi haluavansa toimittajaksi.

— Yliopistossa pääaineeni oli kotimainen kirjallisuus, mikä sattuu olemaan myös juuri eläkkeelle jääneen tiedotuspäällikkö **Maija-Leena Seppälän** pääaine. Olemme myös molemmat kotoisin Etelä-Pohjanmaalta ja vieläpä naapurikunnista, Kuhna naurahtaa.

Poriin Matti Kuhna muutti vuonna 2000.

— Olen kotiutunut tänne hyvin. Kaupunki on sopivan kokoinen minulle, joka olen pohjimmitani maalaikaupunkilainen.

Vuorovaikutusta työyhteisössä

Matti Kuhna kertoo olevansa tiimipelaaja.

— Olen tottunut työskentelemään tiiviissä tiimissä. Pidän siitä, että asiat suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä. Tiimin sisäisen vuorovaikutuksen pitää olla hyvä.

Raino Salmilampi

“Seurakunnan pitää tavoittaa myös kännykästään mediaa seuraavat nuoret.”

— viestintäpäällikkö
Matti Kuhna

Uusi viestintäpäällikkö Matti Kuhna haluaa kehittää työyhteisön viestintää hyvän vuorovaikutuksen kautta.

Matti Kuhna:

“Toivon hyvää vuorovaikutusta seurakuntiin”

Viestintäpäällikkö toivookin saavansa hyvän keskusteluyhteyden kaikkiin Porin ev.lut. seurakuntiin sekä kirkkoherroihin.

— Kunhan työ tulee vähän tummaksi, on minulla suunnitelmassa kiertää kaikissa seurakunnissa puhumassa kirkkoherrojen ja työntekijöiden kanssa. Haluan ta-

vata ihmisiä ja kuulla heidän toiveitaan, Kuhna kertoo.

Matti Kuhnan mielestä viestintä on pirstoutunut usealle eri suunnalle.

— Sekä perinteistä printtimediaa että sähköistä puolta pitää kehittää. Seurakunnan pitää tavoittaa myös kännykästään mediaa seuraa-

vat nuoret, Kuhna miettii.

Kuhnalla on paljon kehitysideoita seurakuntien viestinnässä.

— Verkkosivut uudistetaan tänä vuonna, ja samoin *Porin Kirkkosanomien* -seurakuntalehden uudistus alkaa, Kuhna kertoo.

VAULA WRANG

Fakta

Matti Kuhna

Syntynyt 1962 Ilmajoella.

Asuu Porin Aittaluodossa.

Ylioppilas Ilmajoen lukiossa 1982.

Opiskellut Jyväskylän yliopistossa kotimaista kirjallisuutta, tiedotusoppia, valtio-oppia ja filosofiaa. Väitteli filosofian tohtoriksi vuonna 2004, väitöskirjan nimi *Kahden maailman välissä – Marko Tapion "Arkinen hysteria" Väinö Linnan haastajana*. Työskennellyt yhteensä noin 25 vuotta toimittajana, pisimpään *Satakunnan Kansassa* (16 vuotta).

Harrastaa lukemista, järjestötoimintaa, elokuvia ja golfaamista.

millai muute?

Sosiaalista puvunvalmistusta

Keski-Porin nuoris- ja rippikoulutyön seurakuntapastori **Sofia Flinckillä** on erikoisen kuuloinen harrastus, cosplay. Se on lyhenne sanoista *costume play* ja tarkoittaa pukujen tekemistä valmiista lähteistä sekä niiden käyttöä tapahtumissa.

Mistä sait kipinän harrastukseesi?

— Ystävystyin ala-asteella tytön kanssa, joka luki japanilaisia sarjakuvia, ja kiinnostuin niistä myös itse. Vuosia myöhemmin isoskoulutuksessa bongasin ryhmän tyttöjä, jotka harrastivat cosplayta ja pyysivät minua Tampereelle cosplay-tapahtumaan mukaansa. Yötä myöden sitten äidin kanssa ommeltiin pukua. Perille päästyäni olin aivan myyty tapahtuman hyvästä hengestä, sosiaalisuudesta ja upeista puvuista. Tänä vuonna tulikin kymmenen vuotta täyteen kyseistä harrastusta, tai itse asiassa jo elämäntapaa.

Mistä tulevat ideat pukuihin ja onko niitä helppo tehdä?

— Inspiraatioina asuihin toimivat niin elokuvat, sarjakuvat, pelit, bändien jäsenet kuin kirjatkin. Viimeisimpinä trendeinä on vahvasti nähty Disneyn sekä odotetuimpi-

en elokuvien, esimerkiksi *Suicide Squadin*, hahmoja.

Puvut tehdään alusta asti itse ja useasti niitä tehdessä saa käyttää hyvin voimakkaasti mielikuvitustaan. Haasteita tuo esimerkiksi vaikean kankaan värjäys, peruukin kiharrus, hullun asusteen valmistus, sähkötöiden teko jotta saa valot kenkiin, yms. Itseään saa siis todellakin haastettua ja virheiden kautta oppii kummasti!

Millaisissa tapahtumissa asuja käytetään?

— Iso osa cosplayta puvunvalmistuksen lisäksi on tapahtumissa käynti – puvut kun tehdään pääsääntöisesti yksin.

Cosplayta on mukana erilaisissa ”coneissa”, missä on esillä myös muita aiheeseen liittyviä asioita, kuten animea, mangaa ja japanilaista populaarikulttuuria. Tapahtumat ovat erittäin sosiaalisia ja hymyntäyteisiä, jos siis kasvot näkyvät asusteiden tai naama-reiden alta. Uusiin ihmisiin on helppo tutustua ja sitä myöden myös ystävystyä. Puvuista saa tapahtumissa aina välittömän palautteen, ja jos puku on onnistunut, pyydetään usein valokuvattavaksi.

Parasta cosplayssa?

— Kun saa ensimmäistä kertaa laittaa valmiin puvun päälle! Puvun teossa saattaa mennä muutamasta päivästä jopa vuoteen ja rahaa kuluu 50 eurosta ylöspäin. Siksi on hyvin jännittävää nähdä, millainen siitä tuli. Tähän mennessä olen tehnyt jo lähemmäs 100 pukua.

Matkustelu on myös iso plussa harrastuksesta. Olen käynyt tapahtumissa Lontoossa, Japanissa ja Norjassa. Suomessa järjestettävissä tapahtumissa käyn 3–4 kertaa vuodessa.

Mistä voi Porissa löytää lisätietoa cosplay-harrastuksesta?

— Harrastajaryhmä on iso, vaikka se ei näy ulospäin. Sosiaalinen media on vahva osa cosplayta, sillä kuvia valmiista puvuista jaetaan paljon toisille kiinnostuneille.

Alkusesäyksen harrastukseen voi tulla hakemaan la 8.10. klo 12–15 Porin kaupunginkirjastosta. Silloin siellä on Nipporin järjestämä animen sekä mangan teemapäivä, jossa on myös cosplay esillä. Tapahtuma jatkuu vielä klo 15–21 Nuorisotalolla.

SAIJA KYNÄSNIEMI

Lotta Eskola

Henna Hyttinen ja Sofia Flinck ovat pukeutuneet hahmoiksi Pearl ja Rose Quartz, sarjasta *Steven Universe*.